

Memòria de gestió del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca 2016

Gran Canal i Pont de Sa Roca (Juliol 2016)

Presentació

El Parc Natural de s'Albufera va néixer el 1988, quan es va declarar per Decret de la CAIB de data 28/1/88, publicat el 13/2/88. S'Albufera forma part de la Llista de Zones Humides d'Importància Internacional del Conveni RAMSAR, és Zona Europea d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) i Lloc d'Interès Comunitari (LIC), en aplicació de les directives europees corresponents.

La superfície inclosa dins els límits del Parc és de 1.646,48 Ha., de les quals 1.325,27 Ha. són de titularitat pública (103 Ha. propietat de l'Ajuntament de Muro i la resta propietat de la CAIB i de l'Estat). La major part del Parc es troba dins el terme municipal de Muro, i la resta al de Sa Pobla.

IBANAT (qui el 2013 va assumir les funcions de l'extinta Espais de Natura Balear), ha estat l'entitat responsable de dur a terme la gestió diària del Parc, en base a les directrius marcades per la direcció i pels documents del Planificació vigents.

Un any més s'ha de comentar que els problemes detectats des de l'any 2013 (manca de personal, minves en els pressuposts de gestió, manca de vigilància, pèrdua de qualitat ecològica) s'han reproduït de nou –amb alguna petita milloria pressupostària, això sí– dins el 2016, com s'explica en diferents apartats d'aquesta memòria.

Maqueta del Parc ubicada al Centre d'Informació

Sumari

- **Junta Rectora, Equip de Gestió del parc**
 - Junta Rectora
 - Equip de gestió
- **Pressupost 2016**
- **Actuacions**
 - 3.1. Àrea de gestió per a la conservació
 - 3.2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic
 - 3.3. Àrea d'ús públic
 - 3.4. Àrea d'investigació i seguiment
 - 3.5. Àrea de participació
 - 3.6. Àrea de manteniment
 - 3.7. Àrea de vigilància
 - 3.8. Àrea d'administració
 - 3.9. Àrea de planificació
 - 3.10. Àrea d'avaluació

1. Junta Rectora.

Equip de Gestió del Parc

Arcs de les finestres de Can Bateman (detall)

Junta Rectora

La Junta Rectora és l'òrgan de participació on es troben representats tots els sectors implicats en la gestió, conservació i altres activitats relacionades amb el Parc. Assessora a l'administració, informa el Pla Rector d'Ús i Gestió i vetlla pel seu compliment.

La composició de la Junta Rectora és la següent (entre parèntesi, el nom dels membres dins l'any 2016):

- El president, que ha de ser la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient (Sr. Vicenç Vidal Matas).
- El president delegat, que ha de ser una persona de prestigi reconegut que nomeni la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient (Sr. Esteve Bardolet i Jané).
- El vicepresident, que ha de ser la persona titular de la Direcció General de Biodiversitat (Sra. Neus Lliteras Reche i Sr. Miquel Mir Gual).
- El secretari, amb veu i sense vot, que ha de ser el director-conservador del Parc (Sr. Maties Rebassa Beltran).
- Un representant de cada una de les conselleries següents:
 - Agricultura, Medi Ambient i Territori (Sr. Mateu Ginard Sampol).
 - Educació i Universitats (Sr. Jaume Ribas Seguí).
 - Vicepresidència i Conselleria d'Innovació, Recerca i Turisme (Sra. Maria del Pilar Carbonell Raya).
- Un representant del Consell Insular de Mallorca (Sr. Josep Manchado Rojas).
- Un representant de l'Ajuntament de Muro (Sr. Antoni Serra Sastre).
- Un representant de l'Ajuntament de Sa Pobla (Sra. Catalina Munar i Etxaniz).
- Un representant de la Direcció General d'Ordenació del Territori (Sr. Luis Corral Juan).
- Un representant de la Direcció General d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus (Sr. Sebastià Sansó Jaume).
- Un representant de la Direcció General de Recursos Hídrics (Sra. Joana Maria Garau Muntaner).
- Un representant dels propietaris de les finques ubicades dins el Parc, que l'han d'elegir d'entre ells (Sr. Miquel Carbonell Serra).

- Un representant de la Societat de Caçadors de Muro (Sr. Antoni Martorell Serra).
- Un representant de la Societat de Caçadors de Sa Pobla (Sr. Cristòfol Soler Crespi).
- Un representant de les organitzacions sindicals agràries (Sr. Gabriel Torrens Llabrés).
- Un representant de la Universitat de les Illes Balears, de prestigi reconegut en matèria de protecció del medi ambient (Sr. Cels García García).
- Dos representants de les associacions balears de conservació de la naturalesa, que l'han d'elegir d'entre aquestes (Sr. Antoni Muñoz Navarro i Sra. Laura Royo).
- Dos experts en temes de conservació de la naturalesa, que ha de nomenar la persona titular de la Conselleria de Medi Ambient (Srs. Climent Picornell Bauzà i Antoni Martínez Taberner).
- Un representant de l'Administració perifèrica de l'Estat (Sra. Ana María García Vallejo).
- El cap del Servei d'Espais Naturals de la Conselleria de Medi Ambient, amb veu i sense vot (Sra. Catalina Massutí Jaume).

Dins l'any 2016 la Junta Rectora del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca es va reunir en 2 ocasions.

La primera sessió va tenir lloc dia 6 de maig i es varen prendre els següents acords:

- S'aprova l'acta de la darrera sessió (sense considerar el darrer acord referent a l'habilitació d'un itinerari per a esportistes, que és nul de ple dret).
- S'informen favorablement les memòries d'actuacions dels anys 2014 i 2015.
- S'informa favorablement el Programa Anual d'Actuacions 2016
- S'acorda per unanimitat expressar el desacord de la Junta Rectora de s'Albufera amb el PG XN2000 Albuferes de Mallorca, pels greus errors i mancances que presenta, així com manifestar el recolzament de la Junta a la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca en totes aquelles passes que es puguin donar per aconseguir la modificació i millora d'aquest Pla de Gestió. Igualment, s'acorda expressar el malestar pel fet que la Junta no hagi pogut informar el Pla de Gestió prèviament a la seva aprovació.
- S'acorda per unanimitat informar desfavorablement qualsevol proposta que vagi en la línia de fomentar o possibilitar la pràctica d'activitats esportives dins els límits del parc, o qualsevol altra activitat que vagi en contra dels usos contemplatius i de gaudi tranquil dels valors naturals de s'Albufera, que són considerats els usos adients i adequats per al parc natural.

La segona sessió va ser extraordinària, i en ella es va tractar en exclusiva la greu problemàtica hídrica que pateix s'Albufera. Va tenir lloc dia 13 d'octubre i es varen pendre els següents acords:

- S'aprova l'acta de la darrera sessió.
- S'informen favorablement les propostes de millora hídrica presentades a la Junta (veure taula de les pàgines 2, 3 i 4 d'aquesta acta), amb els matisos apuntats pels membres assistents, matisos que apareixen reflectits en aquesta mateixa acta.

TAULA

1	Fer un control exhaustiu i intensiu de les extraccions d'aigua dolça, o lleugerament salobre que es realitzen a les masses d'aigües subterrànies que alimenten s'Albufera, i també dels transvasaments d'aigua d'aquestes masses d'aigua que actualment es produeixen cap a altres zones de Mallorca
2	Establir uns nous cabals ecològics mínims en base a les darreres dades obtingudes, que demostrin que s'Albufera requereix d'uns volums d'entrada d'aigua molt superiors als estimats fins a la data
3	Revisar les autoritzacions ambientals concedides a la CT des Murterar, i obligar a l'abocament zero d'aigües marines i salmorres als canals propers al Parc
4	Assegurar l'abocament zero de restes de rebuig de la desnitrificadora de Son Barba als canals propers al Parc, d'acord amb l'autorització ambiental concedida
5	Ampliar i millorar la depuradora de Sa Pobla, per a que pugui tenir capacitat de depurar convenientment totes les aigües fecals que hi arriben
6	Implementar un sistema de depuració natural per tractar les aigües de tempesta i puntes de cabal de l'EDAR de Sa Pobla. Es valoren els filtres verds, sol·licitats en repetides ocasions per la Junta Rectora del Parc, per unanimitat, entre altres opcions. Es situaran a Es Forcadet
7	Iniciar la construcció de l'EDAR de Can Picafort, per a que les aigües d'aquest nucli turístic i residencial no acabin a l'EDAR de Muro, que ha vista superada la seva capacitat de càrrega
8	Millorar el sistema de depuració de l'EDAR de Ilacunatge de Muro
9	Invertir en el manteniment de canonades per dins s'Albufera per evitar rompudes
10	Contemplar el canvi d'ubicació de l'estació de bombeig de fecals de ses Salinetes, doncs es troba dins una àrea d'elevadíssim valor ecològic que es veu molt afectada pels abocaments. En qualsevol cas, s'ha de garantir que no es

	produiran abocaments al medi
11	Instar a l'Ajuntament de Sa Pobla a realitzar una correcta separació de les xarxes de pluvials i fecals, per tal d'evitar el col·lapse de l'EDAR en moments de pluges torrencials
12	Fomentar les “bones pràctiques agrícoles” al camp pobler i murer, on es fa un ús massiu d’adobs nitrogenats i pesticides. S’ha de fomentar també l’ús eficient de l’aigua de rec, l’agricultura integrada i el canvi de conreus que empren molta aigua per altres que requereixin unes quantitats menors
13	Recuperar les Sèquies Reials i altres sèquies que aporten aigua de bona qualitat a la zona humida
14	Millorar l’estat de salut dels torrents (Sant Miquel i Muro), i dels seus boscos de ribera
15	Recuperar els ullals que es troben total o parcialment colmatats i les sèquies que els drenen cap al interior de la zona humida
16	Assegurar l’arribada natural cap a s’Albufera de la totalitat de les aigües de bona qualitat provinents de Ses Fonts Ufanes
17	Establir connexions entre el torrent de Sant Miquel (que és el que recull les aigües de Ses Fonts Ufanes) i els canals propers, al començament de la zona humida, per repartir aquesta aigua per bona part d’aquesta. Aquestes connexions (una cap a Sa Siurana, i altra cap a dins el Forcadet, abans del pont de ferro) han d’estar regulades per comportes
18	Intensificar la captura de carpes i altres espècies aquàtiques invasores, per aconseguir reduir les seves poblacions
19	Ampliar el Parc Natural i la zona Ramsar per a que inclogui la totalitat de la zona humida, el que permetria una gestió integral de la mateixa. També s’haurien de declarar corredors ecològics i una zona perifèrica de protecció, que abarqui al menys la totalitat de la superfícies protegida sota les figures de ZEC o ZEPA

Sa Punta d'Es Vent (Estiu 2016).

Es Colombar (Estiu 2016).

Equip de gestió

Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat

Maties Rebassa Beltran Director

Antoni Ferriol Arrom Zelador ⁽¹⁾

Cos d'Agents de Medi Ambient (SGT-CMA)

Joan A. Gelabert Ramis Agent de Medi Ambient, a partir del 10 de febrer.

IBANAT

Gabriel J. Perelló i Coll Tècnic

Gaspar Guaita Borràs Educador

Maria Cantallops Alba Educadora

Gerònia Corró Tortella Educadora (el 7 d'agost agafa excedència).

Miquel Cantallops Cifre Oficial agrícola-ramader

Alexandre Forteza Pons Informador

Jaume Pons Esteva Informador

Margalida Roig Ramis Informadora

Mª Pilar Lacalle Pons-Estel Auxiliar administrativa.

Manuel Coello Vázquez Responsable de brigada (capatàs)

Pere Nadal Cerdà Especialista de 1ª Sots cap

Francesc Morey Ferrer Especialista N1

Antònia Llabrés Abellón Netejadora

BRIGADA DE REFORÇ B15 ⁽²⁾

Bernat Sastre Terrasa Especialista de 1ª Sots Cap (funcions de Capatàs).

Vicenç Crespí Matas Especialista de 1^a. Sots Cap

Aina Mª Danús Vidal Especialista N1

Julián Uribe Vecina Especialista N1

⁽¹⁾ Toni Ferriol treballa amb horari reduït (jornada de 5h). De baixa entre el 18/08 i 31/12

⁽²⁾ Treballen al Parc (de 7:45 a 13:15 h.), 4 dies a la setmana de mitjana.

Altres personal i col·laboradors

A tots els mencionats s'hi ha d'afegir els diferents Agents de Medi Ambient que han col·laborat en la vigilància del Parc.

Al llarg de l'any 2016 han efectuat pràctiques de formació continuada (FCT) al Parc Ivan Marin Lara, del 4 d'abril al 6 de maig; i Milan Alcántara Gutiérrez, del 2 de maig al 21 de juny. Ambdós del CIFP Joan Taix de Sa Pobra.

Dins el Conveni Marc i programa formatiu de pràctiques externes de la UIB, l'estudiant de Ciències de la Terra Toni Rayó, ha efectuat durant l'estiu el tractament i la informatització de les dades del seguiment hídric del Parc.

Visita del Conseller Vidal a l'actuació del dragat d'Es Forcadet (Maig 2016)

2. Pressupost 2016

Casa de Ses Punes (Març 2016)

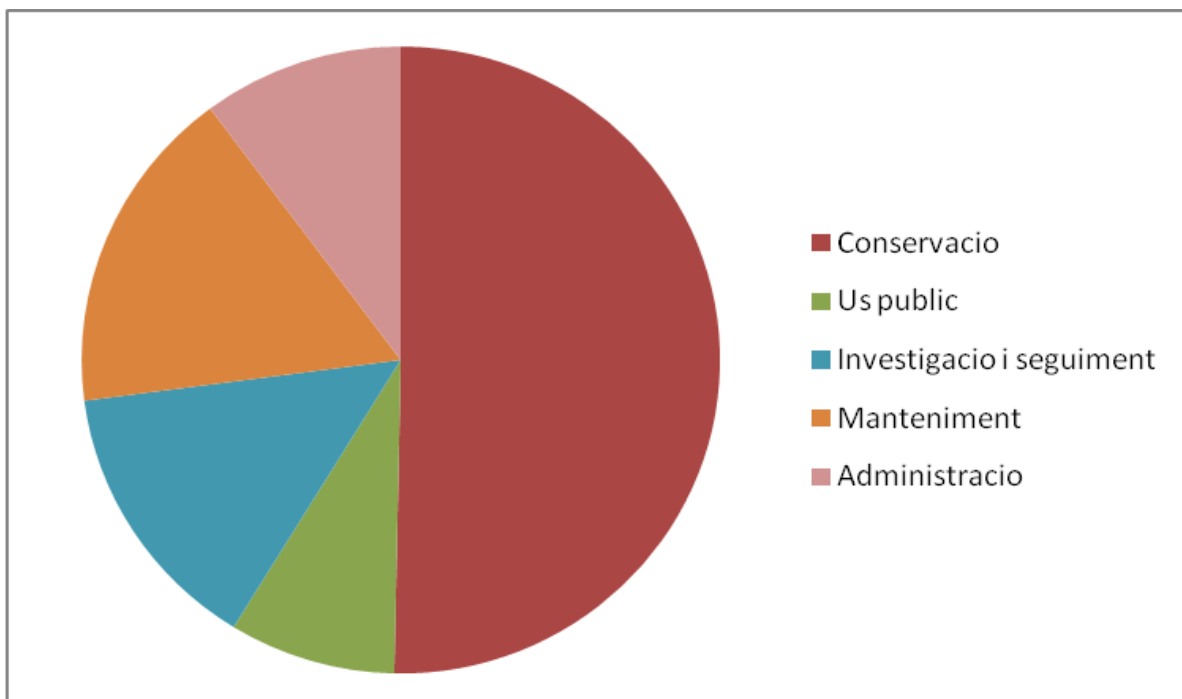
Estat de despeses 2016

Dins el 2016 s'han facturat, en càrrec als pressuposts del Parc, **99.214'25 euros** (sense comptar despeses de personal).

A aquestes xifres cal afegir:

- Despeses de personal.
- Despeses assumides directament pels serveis centrals de l'IBANAT (informàtica, material audiovisual i electrònic, comunicacions...).
- Despeses assumides per altres departament de la Conselleria de Medi Ambient (estudis tècnics de planificació; reintroducció i treballs amb espècies protegides; eliminació d'espècies invasores, etc.)
- Despeses informàtiques relacionades amb el laboratori assumides pel fons Bishop.

S'ha de tenir en compte també que el 2016 s'encetaren 2 projectes que es facturaran, total o parcialment, dins l'any 2017. Es tracta del projecte de construcció d'un filtre verd (projecte bianual que va començar el darrer trimestre de 2016), i les obres de remodelació del centre d'informació del Parc. Entre ambdós projectes, la despesa compromesa per al 2017 puja a poc més de 60.000 €.

Les àrees amb una major despesa associada han estat les de conservació i manteniment. Com ja va succeir en els darrers anys, destaca la manca de despesa en l'àrea de vigilància.

3.1. Àrea de gestió per a la conservació

Dragat de Sa Siurana (Novembre 2016)

A la memòria de l'any passat es deia, davant les creixents eutrofització i salinització del Parc, que semblava aconsellable intentar revertir el procés de canvi, i que per això la Junta Rectora havia sol·licitat amb fermesa un major control de les extraccions d'aigua dolça a la perifèria del parc, una millora de les depuradores i sistemes annexes (bombes d'impulsió, canonades...) i la creació de filtres verds. Doncs bé, com ja s'ha indicat ven el primer punt d'aquesta memòria, dins el 2016 s'ha seguit insistint en aquesta greu problemàtica, que per desgràcia resulta molt complicada d'abordar i que requereix d'un canvi sistemàtic a l'hora d'abordar la gestió integral de la conca hidrogràfica que alimenta s'Albufera, i les infraestructures de gestió hídrica que s'hi troben ubicades i més l'acaben afectant.

S'han donat passes en la direcció correcta, sí, però aquestes passes no basten, com segueixen demostrant les dades de biodiversitat del Parc. Les espècies més sensibles a la contaminació per nutrients, i a l'excés de sals, segueixen minvant, i en canvi les espècies més generalistes i tolerants als canvis, augmenten. Dins el 2016 s'han divulgat els problemes existents a través de diferents mitjans de comunicació, per a crear consciència pública de la situació actual de s'Albufera, i s'han pres algunes decisions necessàries, però ara cal que aquestes decisions es concretin en fets. Calen millores molt apreciades en els sistemes de depuració d'aigües residuals que afecten al Parc. És necessari també intensificar la captura de carpes, així com assegurar un major aprofitament de les aigües de ses Fonts Ufanes. Cal, igualment, una ampliació del Parc que possibiliti un major control de molts dels processos "externs" que l'acaben afectant.

S'Albufera actual poc té a veure, hidrològicament parlant, amb la que es va protegir fa ara quasi 30 anys. Ni la quantitat ni la qualitat d'aigua que li arriba són les mateixes. Les aigües del Parc, a més, es veuen ara envaïdes per espècies exòtiques que abans no hi eren, i que agreugen els problemes existents.

La gestió de la zona humida no pot ser, tampoc, la mateixa que la que es feia abans. Per desgràcia, l'objectiu inicial de "naturalitzar o minimitzar la gestió de s'Albufera" no és assolible. Ara més que mai, la gestió de s'Albufera ha de ser dura i intensa. I ho ha de ser no només dins els límits del Parc, ho ha de ser també, i molt especialment, fora dels seus límits.

Seguiments

Seguiment meteorològic

L'estació automàtica Davis i, per extensió, les dades oferides a la pàgina web de l'estació (allotjada a un servidor extern) deixà de funcionar l'any 2014, degut a una avaria del sensor de temperatura, amb un cost de reparació elevat que aconsella l'adquisició d'un equip nou el qual encara no s'ha pogut adquirir

L'any 2016 s'ha caracteritzat per presentar una precipitació total inferior a la mitjana de la sèrie (1986-2016), concentrant els màxims de pluja a l'octubre (73,1 mm.) i al desembre (117 mm.) Pel que fa a les temperatures mitjanes, l'any ha acabat amb unes dècimes per damunt la mitjana de la sèrie.

A l'espai web de l'estació semi-automàtica B605-X de l'AEMet (<http://bit.ly/2ELcq82>) es poden consultar els resums meteorològics corresponents a precipitació, temperatura i humitat, tot i que les dades són limitades en el temps. S'ha fet el manteniment periòdic de la caseta meteorològica manual i automàtica.

L'AEMET ha fet arribar mensualment al parc les dades de la seva estació automàtica les quals es troben parcialment disponibles a Internet. Cal especificar que aquesta estació no registra dades de vent, només les relatives a temperatura, humitat i pluja.

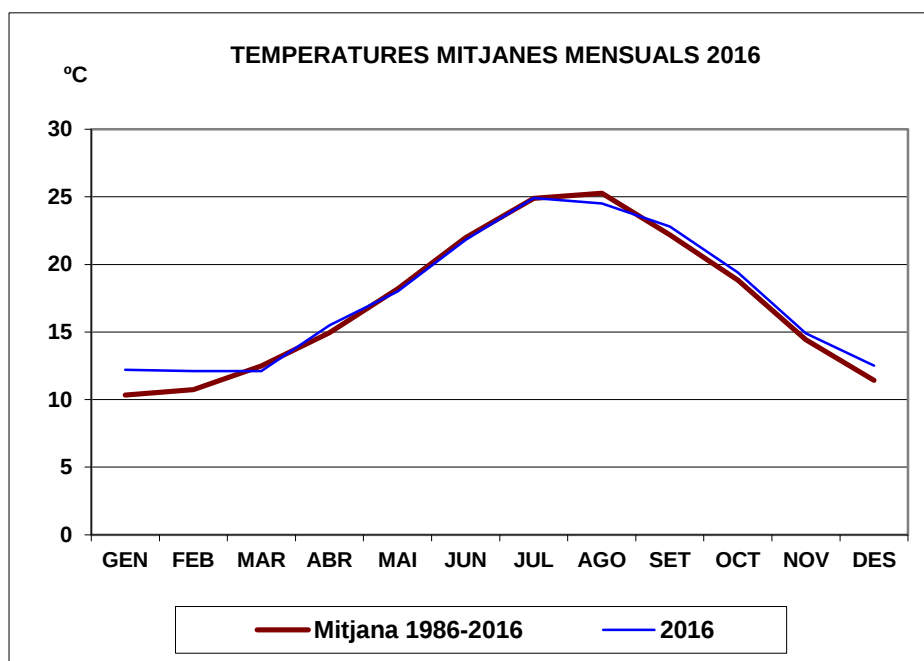
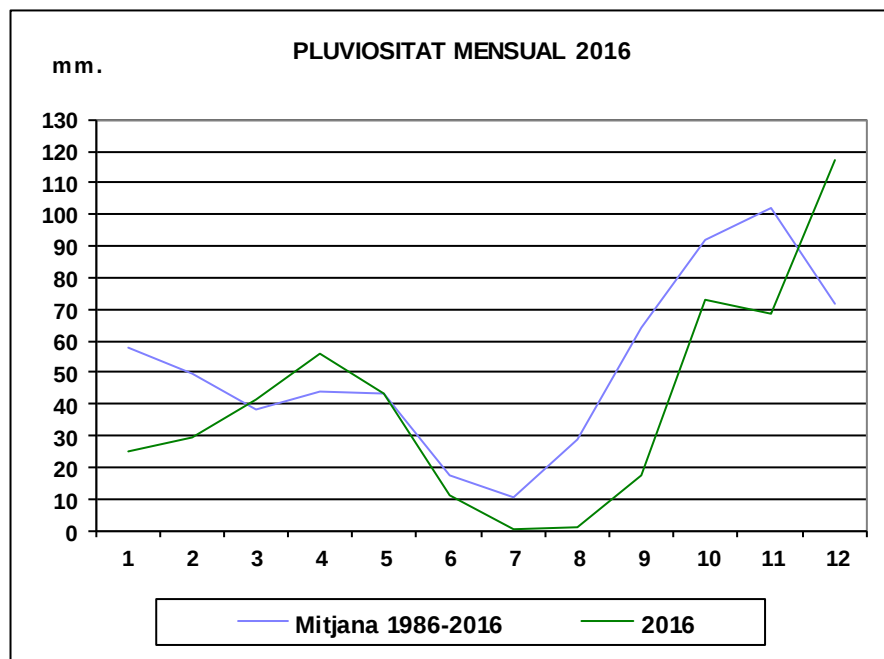
L'electrificació de l'estació meteorològica automàtica de l'AEMET, l'any 2015, permet la transmissió de les dades a la seva web amb una major freqüència, passant a ser, a l'actualitat, d'una hora.

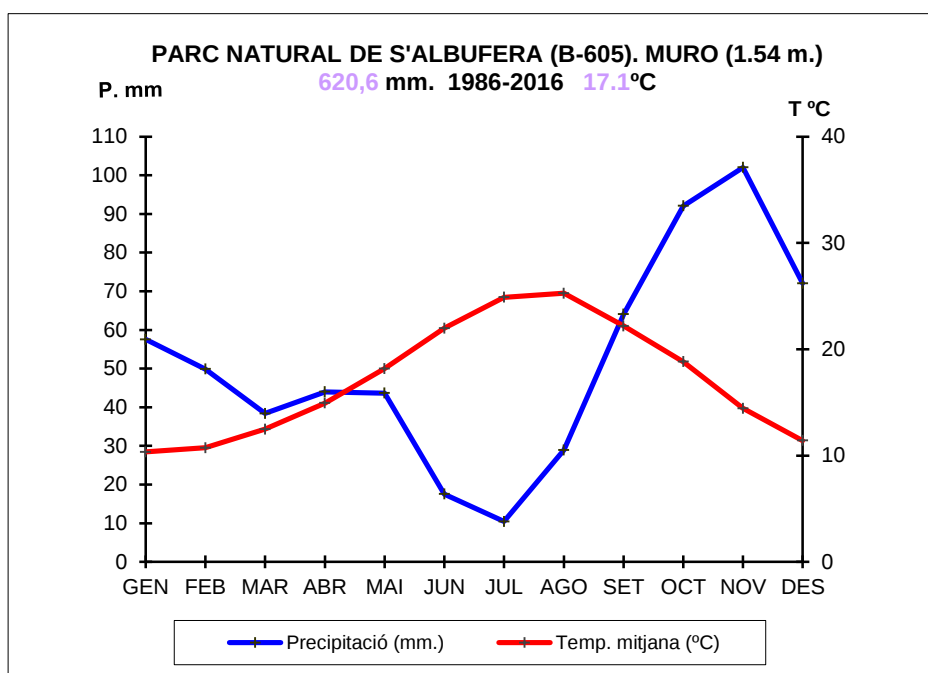
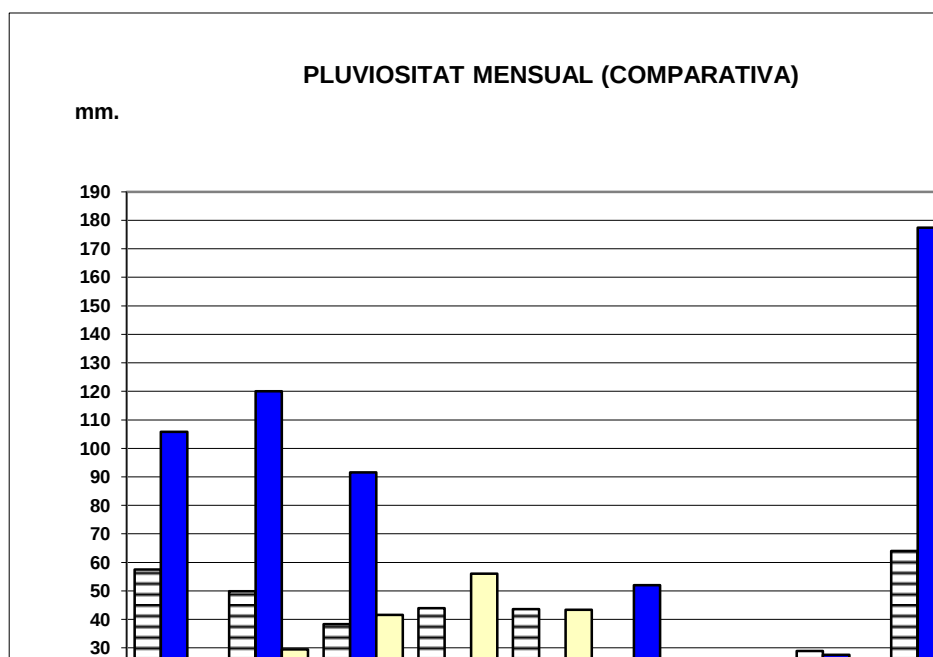
Pel que va a les avingudes dels torrents (i en especial pel que fa a l'aport de Ses Ufanes) hem tornat a tenir un any amb pocs cabdals, molt per sota les necessitats de la zona humida. Just remarcuem l'episodi entre el 21 i el 23 de novembre, ocasionant-se una "petita" situació de plena, força inferior a la darrera registrada (2008).

Restes de vegetació arrossegats pels torrents (novembre 2016).

Les gràfiques i dades que segueixen es corresponen a l'estació manual d'AEMET al Parc (B605) la qual és gestionada pels informadors del parc.

1986-2016 Mitjanes	GEN	FEB	MAR	ABR	MAI	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	SÈRIE
Precipitació (mm.)	57,6	49,9	38,4	44,0	43,6	17,5	10,5	28,9	64,1	92,1	102,0	72,0	620,6
Temp. mitjana (°C)	10,3	10,7	12,5	14,9	18,2	22,0	24,9	25,3	22,2	18,8	14,4	11,4	17,1
Temp. Mínima	0,5	0,6	1,4	4,3	7,8	11,3	14,2	15,2	12,0	8,5	4,0	1,3	6,8
Temp. mín. mitjana	5,0	5,5	7,1	9,1	12,5	16,3	18,8	19,5	16,8	13,8	9,5	6,4	11,7
Temp. Màxima	21,0	21,7	24,6	27,0	30,7	34,4	37,4	37,6	33,9	29,9	24,9	21,5	28,7
Temp. màx. mitjana	15,6	16,0	17,9	20,6	23,9	27,8	31,0	31,5	27,7	24,3	19,4	16,5	22,7

Seguiment hídric

Com a conseqüència de l'acomiadament (el desembre de 2012) del treballador que realitzava el seguiment hídric de les aigües del parc, aquest s'ha vist reduït a la mínima expressió. No hi ha per al 2016, com ja va passar el 2013, 2014 i 2015, cap registre de plenes i seques, o de baixada dels torrents. Tampoc s'ha pogut fer un seguiment constant de la qualitat aparent (terbolesa, olors, coloració...) de les aigües que discorren per cada sèquia o canal, i així detectar a temps abocaments puntuals o davallades en la qualitat de les aigües que afectin a la flora i fauna del Parc. Aquest seguiment constant de qualitats i quantitats d'aigua circulants és cabal també a l'hora de decidir els moviments de les comportes i, en general, tot tipus de gestió hídrica a fer al Parc, i per tant s'ha de concloure que dins el 2016 tota la gestió hídrica se n'ha vist, de nou fortament ressentida.

Dins el marc del Pla de Mostreig signat amb el laboratori de Recursos Hídrics, s'han recollit mostres d'aigua a 26 punts diferents del Parc. Aquestes mostres s'han agafat amb periodicitat bimensual (no mensual, com s'havia fet fins pocs anys abans) per part de l'Agent de Medi Ambient assignat al Parc. Ha estat l'AMA qui ha recollit també dades sobre diferents paràmetres de les aigües del Parc (temperatura, ph, oxigen dissolt, salinitat) amb periodicitat mensual.

Com ja es va fer el 2015, s'han analitzat metalls pesants a un dels mostreigs, concretament al realitzat dins el mes maig.

Per desgràcia, dins el 2016 es varen produir de nou greus abocaments d'aigües fecals que afectaren a diferents indrets del Parc. Els més greus varen ser els registrats al mes d'abril,

que afectaren a Son Bosc, inclosa l'Àrea Biològica Crítica de l'orquídia de prat, i a altres 25 hectàrees de s'Albufera, i els que es produïren els mesos estivals, que afectaren de nou a Son Bosc (va rebentar una canonada de fecals, i s'abocaren molts milers de metres cúbics) i al Forcadet (provinents de la depuradora de Sa Pobla i també del propi municipi, el que motivà que s'obrissin diligències per part del SEPRONA).

Amb tot, la qualitat de les aigües del parc no deixa d'empitjorar. Un complet anàlisi de les dades acumulades de tots els seguiments hídrics realitzats al Parc fins a la data, ha posat de manifest que hi ha una davallada generalitzada de l'oxigen dissolt als canals i sèquies del Parc. És a dir, la capacitat de s'Albufera per a allotjar vida aquàtica, i una gran biodiversitat d'éssers aquàtics, s'està veient fortament minvada per la pèrdua de qualitat de les aigües circulants. Quina part de culpa, en aquest alarmant procés de pèrdua de qualitat, és assignable a l'abocament de fecals, i quina part és assignable a altres factors (augment de les extraccions d'aigua dolça, presència de carpes i altres espècies invasores...) no es pot saber. Segurament, tots els factors mencionats actuen sinèrgicament.

El 2016 també es detectaren abocaments continuats d'aigües marines, mesclades amb salmorres, des de les canonades de sortida de la central tèrmica des Murterar. Els abocaments varen ser denunciats (s'agafaren mostres d'aigua amb 42'5 grams de sal per litre, i una conductivitat de 52'4 msm), i afectaren molt especialment a la zona dels Colombars.

A més, es va detectar un greu cas de botulisme al llacunatge de l'EDAR inclosa parcialment dins terrenys del Parc. Com a conseqüència d'aquest fet, es va detectar la mort d'ànneres, fotges, avisadors i gavines ploradores.

Com ja s'ha exposat, la delicada situació hídrica del Parc va motivar la celebració d'una sessió extraordinària de la Junta Rectora, en la que es varen presentar, per part de la direcció de s'Albufera, 19 accions per a revertir-la.

També dins l'any 2016 es varen rebre els resultats d'un ampli estudi sobre els cabals de diferents canals del parc. Els resultats han estat sorprenents, ja que demostren que els cabals són molt superiors dels que sempre s'havia pensat. A s'Albufera, en un any normal, entren uns 77 Hm3 d'aigua, i això té fortes implicacions ja que obliga a l'establiment de nous cabals mínims d'entrada (que fins ara s'havien considerat d'un volum molt inferior) si no es vol que la qualitat de les aigües circulants empitjori encara més.

A continuació apareixen les dades recollides en els mostreigs realitzats:

CODI	Data Presa	pH	Conductivitat (mS/cm)	Terbolesa (NTU)	NPOC (mg C/l)	Clorurs (mg Cl/L)
1. Pont dels Anglesos	08/02/2016	7,94	17	7,89	<3	6235
1. Pont dels Anglesos	30/03/2016	7,95	17,4	9,3	<3	6286
1. Pont dels Anglesos	23/05/2016	7,86	11,2	6,57	4,3	4023
1. Pont dels Anglesos	11/07/2016	8,01	32,5	5,68	<6 (2,1)	13563
1. Pont dels Anglesos	13/09/2016	7,98	27	4,14		13529
2. Canal de s'Ullastrar	08/02/2016	7,9	7,48	9,53	<3 (2,96)	2372
2. Canal de s'Ullastrar	30/03/2016	7,83	6,74	11,2	6,2	2159
2. Canal de s'Ullastrar	23/05/2016	7,84	4,01	14	<3	1171
2. Canal de s'Ullastrar	11/07/2016	7,99	7,44	16,1	<3	2443
2. Canal de s'Ullastrar	13/09/2016	8	6,35	8,84		2098
3. Camí de'n Pep	08/02/2016	8,31	16	8,95	56,8	5814
3. Camí de'n Pep	30/03/2016	8,22	16,5	5,9	57,8	5908
3. Camí de'n Pep	23/05/2016	8,12	19,6	12,5	57,3	7269
3. Camí de'n Pep	11/07/2016	8,04	47,9	45,3	136	20656
4. Salinetes	08/02/2016	8,91	12,1	60,5	32,2	4020
4. Salinetes	30/03/2016	8,82	13,2	67,6	37,9	4418
4. Salinetes	23/05/2016	8,09	14,6	38,8	38,7	5013
4. Salinetes	12/07/2016	8,15	17,4	379	<3	6326
4. Salinetes	13/09/2016	7,77	12,7	397		4348
5. Salinetes canalet	08/02/2016	7,93	12,2	24	32,7	3968
5. Salinetes canalet	30/03/2016	7,55	14,1	52	41,3	4689
5. Salinetes canalet	23/05/2016	7,76	18,1	7,36	43,5	6462
5. Salinetes canalet	12/07/2016	7,33	25,5	>1000	13,1	9926
5. Salinetes canalet	13/09/2016	7,99	34,1	291		15926
7. Canal de'n Pujol	08/02/2016	7,65	9,62	2,28	36,2	3056
7. Canal de'n Pujol	30/03/2016	7,54	9,14	4,86	35,6	2915
7. Canal de'n Pujol	23/05/2016	7,6	8,84	2,03	37,3	2960
7. Canal de'n Pujol	11/07/2016	7,53	4,79	2,18	3,5	1226
7. Canal de'n Pujol	13/09/2016	7,79	10,8	1,73		3822
8. Canal de'n Pep	08/02/2016	7,7	4,04	4,22	<3	1168
8. Canal de'n Pep	30/03/2016	7,65	4,31	3,33	<3	1179
8. Canal de'n Pep	23/05/2016	7,76	3,74	4,42	<3	1068
8. Canal de'n Pep	11/07/2016	7,65	4,06	11,5	<3	1192
8. Canal de'n Pep	13/09/2016	7,85	3,84	15,4		1111
9. Pont Sa Font	08/02/2016	7,49	2,4	1,09	<3	573
9. Pont Sa Font	30/03/2016	7,41	2,54	0,38	<3	620
9. Pont Sa Font	23/05/2016	7,51	2,5	0,47	<3	639
9. Pont Sa Font	11/07/2016	7,41	2,31	0,96	<3	570
9. Pont Sa Font	13/09/2016	7,52	2,45	0,35		551
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	08/02/2016	7,67	4,72	5,5	<3	1358
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	30/03/2016	7,58	4,49	4,13	<3	1336
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	23/05/2016	7,69	4,26	2,1	<3	1290

11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	12/07/2016	7,65	2,81	1,49	<3	763
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	13/09/2016	7,8	2,6	0,89		614
12. Siquia de Son Amer	08/02/2016	7,59	9,06	3,11	3,9	3001
12. Siquia de Son Amer	30/03/2016	7,45	6,99	1,93	<3	2284
12. Siquia de Son Amer	23/05/2016	7,63	8,68	4,17	3,7	2903
12. Siquia de Son Amer	12/07/2016	7,46	7,01	2,2	<3	2454
13. Siquia de Son Senyor	08/02/2016	7,43	7,36	1,15	<3	2274
13. Siquia de Son Senyor	30/03/2016	7,34	7,05	6,91	<3	2312
13. Siquia de Son Senyor	23/05/2016	7,45	7,29	0,9	<3	2402
13. Siquia de Son Senyor	12/07/2016	7,35	7,01	0,44	<3	2379
13. Siquia de Son Senyor	13/09/2016	7,89	2,57	1,53		713
14. Torrent de Sant Miquel	30/03/2016	7,82	5,84	4,85	6,1	950
14. Torrent de Sant Miquel	23/05/2016	7,9	5,41	6,21	5,8	1658
14. Torrent de Sant Miquel	12/07/2016	8,12	7,92	5,56	<3	2720
14. Torrent de Sant Miquel	13/09/2016	8,08	8,89	14,8		3460
15. Sa Siurana	08/02/2016	7,43	13,2	3,21	<3 (2,7)	4537
15. Sa Siurana	30/03/2016	7,43	12,8	2,52	3,01	4546
15. Sa Siurana	23/05/2016	7,56	12,3	3,3	3,5	4390
15. Sa Siurana	12/07/2016	7,33	13,5	3,3	<3	5075
15. Sa Siurana	13/09/2016	7,76	13,5	5,12		5094
16. Es Murterar	08/02/2016	7,31	24,4	35,7	21,1	9318
16. Es Murterar	30/03/2016	7,29	22	9,82	23,2	8407
16. Es Murterar	23/05/2016	7,64	22,4	8,32	22,5	8693
16. Es Murterar	13/09/2016	8,01	62,1	10,1		27929
17. Es Colombar petit	08/02/2016	7,82	24,9	3,66	16,6	9383
17. Es Colombar petit	30/03/2016	7,77	25,1	3,53	16,9	9753
17. Es Colombar petit	23/05/2016	7,65	24,2	6,11	19,4	9647
17. Es Colombar petit	11/07/2016	8,07	37,2	11,5	28,7	16075
17. Es Colombar petit	13/09/2016	8,06	55	8,19		23293
18. Cibollar (senyals)	08/02/2016	7,85	29,4	2,85	15,3	11512
18. Cibollar (senyals)	30/03/2016	7,79	28,4	3,03	14,8	11046
18. Cibollar (senyals)	23/05/2016	7,89	28,2	3,69	19,1	11136
18. Cibollar (senyals)	11/07/2016	8,04	47,4	33,6	35,2	20549
18. Cibollar (senyals)	13/09/2016	8,18	54,7	4,31		24215
19. canal Ferragut	08/02/2016	7,89	12,2		2,89	4085
19. canal Ferragut	30/03/2016	7,82	11,8	5,11	3,1	3944
19. canal Ferragut	23/05/2016	7,82	10,8	3,72	5,8	3698
19. canal Ferragut	11/07/2016	7,86	19	2,61	4,36	7083
19. canal Ferragut	13/09/2016	7,44	49,2	2,05		21363
20. Estany des Pont	08/02/2016	8,02	43,2	1,4	<6	18067
20. Estany des Pont	30/03/2016	8,15	50,3	0,32	<6	21039
20. Estany des Pont	23/05/2016	8,22	49,1	0,92	<6	20994
20. Estany des Pont	11/07/2016	8,23	48,9	0,75	<6	21272
20. Estany des Pont	13/09/2016	8,18	49,2	0,66		22944
21. Estany de'n Mama	08/02/2016	7,99	23,4	3,19	6,4	8703
21. Estany de'n Mama	30/03/2016	8,04	17,3	1,53	5,3	6546

21. Estany de'n Mama	23/05/2016	7,99	16,1	1,84	10	5905
21. Estany de'n Mama	11/07/2016	8,31	45,1	6,67	<6	19479
21. Estany de'n Mama	13/09/2016	8,06	50,1	1,36		21388
22. Cibollar (barrera GESA)	08/02/2016	8,15	32,8	1,53	10	13281
22. Cibollar (barrera GESA)	30/03/2016	7,99	23	29,6	5,1	8827
22. Cibollar (barrera GESA)	23/05/2016	8,19	26,3	4,49	11	10325
22. Cibollar (barrera GESA)	11/07/2016	8,66	46,2	2,93	8,78	19993
22. Cibollar (barrera GESA)	13/09/2016	7,99	50,7	3,3		22790
23. Canal d'Estella	08/02/2016	7,96	31,2	2,71	<6 (4,2)	12368
23. Canal d'Estella	30/03/2016	8,01	20,4	2,35	4,9	7747
23. Canal d'Estella	23/05/2016	7,98	24	2,25	7,9	9924
23. Canal d'Estella	11/07/2016	8,17	37,5	5,2	113	15936
23. Canal d'Estella	13/09/2016	7,95	47	1,23		19748
24. Canal des Sol	08/02/2016	7,82	4,49	3,5	<3 (2,3)	1306
24. Canal des Sol	30/03/2016	7,74	4,82	5,33	<2	1630
24. Canal des Sol	23/05/2016	7,78	4,62	2,71	5,4	1386
24. Canal des Sol	11/07/2016	8,15	4,39	4,48	36,4	1240
24. Canal des Sol	13/09/2016	7,91	5,93	3,88		1817
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	08/02/2016	7,86	8,19	41	<3	2514
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	30/03/2016	7,81	5,3	6,23	5,1	1659
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	23/05/2016	7,95	6,65	10,6	<3	2192
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	11/07/2016	8,08	6,96	36,5	<3	2416
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	13/09/2016	8,1	9,31	34,5		2822
26. Canal de'n Pujol (embarc)	08/02/2016	7,76	4,59	4,52	<3	1312
26. Canal de'n Pujol (embarc)	30/03/2016	7,94	7,79	19,2	<3	2572
26. Canal de'n Pujol (embarc)	23/05/2016	7,59	6,14	5,59	15,2	2066
26. Canal de'n Pujol (embarc)	11/07/2016	8,05	4,13	6,38	<3	1243
26. Canal de'n Pujol (embarc)	13/09/2016	7,86	6,6	2,94		1918

CODI	Data Presa	Amoni (mg NH4/l)	Nitrats (mg NO ₃ /L)	Nitrits (mg NO ₂ /L)	Fòsfor total	Fosfats (mg PO ₄ /L)	C.F
1. Pont dels Anglesos	08/02/2016	0,34	34	<0,1	<0,1	<0,4	
1. Pont dels Anglesos	30/03/2016	0,35	35	<0,1	<0,1	<0,4	
1. Pont dels Anglesos	23/05/2016	0,28	44,5	<0,1	<0,1	<0,4	
1. Pont dels Anglesos	11/07/2016	0,16	18,2	<0,1	<0,1		
1. Pont dels Anglesos	13/09/2016	<0,1	14,2	0,13	<0,1	<0,4	
2. Canal de s'Ullastrar	08/02/2016	0,18	22,8	<0,1	<0,1	<0,4	
2. Canal de s'Ullastrar	30/03/2016	0,21	26	<0,1	<0,1	<0,4	
2. Canal de s'Ullastrar	23/05/2016	<0,1	23,8	<0,1	<0,1	<0,4	
2. Canal de s'Ullastrar	11/07/2016	<0,1	30	0,16	<0,1	<0,4	
2. Canal de s'Ullastrar	13/09/2016	<0,1	22	0,26	<0,1	<0,4	
3. Camí de'n Pep	08/02/2016	0,29	<2	<0,1	<0,1	<0,4	
3. Camí de'n Pep	30/03/2016	0,28	<2	<0,1	0,12	<0,4	
3. Camí de'n Pep	23/05/2016	0,26	<2	<0,1	<0,1	<0,4	

3. Camí de'n Pep	11/07/2016	0,94	<2	<0,1	0,27	0,46	
4. Salinetes	08/02/2016	0,27	<2	<0,1	2,01	2,07	
4. Salinetes	30/03/2016	0,27	<2	<0,1	2,11	2,12	
4. Salinetes	23/05/2016	4,11	<2	<0,1	2,4	3,54	
4. Salinetes	12/07/2016	2,37	<2	<0,1	3,9	3,6	110.000
4. Salinetes	13/09/2016	8,35	<2,0	<0,1	4,06	4,21	6000
5. Salinetes canalet	08/02/2016	0,28	<2	<0,1	1,19	1,89	
5. Salinetes canalet	30/03/2016	0,29	<2	<0,1	2,22	3,54	
5. Salinetes canalet	23/05/2016	0,39	<2	<0,1	1,23	2,7	
5. Salinetes canalet	12/07/2016	3,55	<2	<1	>35,0	5,64	59.000
5. Salinetes canalet	13/09/2016	5,18		2,1 <0,1	3,59	3,92	600
7. Canal de'n Pujol	08/02/2016	0,14		9,3 <0,1	<0,1	<0,4	
7. Canal de'n Pujol	30/03/2016	0,17		6,6 <0,1	0,14	<0,4	
7. Canal de'n Pujol	23/05/2016	0,22		8 <0,1	<0,1	<0,4	
7. Canal de'n Pujol	11/07/2016	<0,1		33,8	0,11 <0,1	<0,4	
7. Canal de'n Pujol	13/09/2016	0,27		14	0,12 0,28	0,95	
8. Canal de'n Pep	08/02/2016	<0,1		31,8 <0,1	<0,1	<0,4	
8. Canal de'n Pep	30/03/2016	<0,1		36 <0,1	0,1	<0,4	
8. Canal de'n Pep	23/05/2016	<0,1		29,8 <0,1	<0,1	<0,4	
8. Canal de'n Pep	11/07/2016	<0,1		43,8 <0,1	<0,1	<0,4	
8. Canal de'n Pep	13/09/2016	<0,1		57,2 <0,1	<0,1	<0,4	
9. Pont Sa Font	08/02/2016	<0,1		47,6 <0,1	<0,1	<0,4	
9. Pont Sa Font	30/03/2016	<0,1		51,7 <0,1	<0,1	<0,4	
9. Pont Sa Font	23/05/2016	<0,1		35,5 <0,1	<0,1	<0,4	
9. Pont Sa Font	11/07/2016	<0,1		47,1 <0,1	<0,1	<0,4	
9. Pont Sa Font	13/09/2016	<0,1		54,8 <0,1	<0,1	<0,4	
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	08/02/2016	<0,1		44,7 <0,1	<0,1	<0,4	
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	30/03/2016	<0,1		42,2 <0,1	<0,1	<0,4	
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	23/05/2016	<0,1		28,2 <0,1	<0,1	<0,4	
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	12/07/2016	<0,1		37,8 <0,1	<0,1	<0,4	2900
11. Siquia dels Polls/Son Carbonell	13/09/2016	<0,1		56 <0,1	<0,1	<0,4	1410
12. Siquia de Son Amer	08/02/2016	0,12		54,3 <0,1	<0,1	<0,4	
12. Siquia de Son Amer	30/03/2016	<0,1		62 <0,1	<0,1	<0,4	
12. Siquia de Son Amer	23/05/2016	0,12		44 <0,1	<0,1	<0,4	
12. Siquia de Son Amer	12/07/2016	<0,1		47	0,12 <0,1	<0,4	470
13. Siquia de Son Senyor	08/02/2016	<0,1		20,1 <0,1	<0,1	<0,4	
13. Siquia de Son Senyor	30/03/2016	0,1		57,5 <0,1	<0,1	<0,4	
13. Siquia de Son Senyor	23/05/2016	<0,1		62,5 <0,1	<0,1	<0,4	
13. Siquia de Son Senyor	12/07/2016	<0,1		57,5 <0,1	<0,1	<0,4	600
13. Siquia de Son Senyor	13/09/2016	<0,1		39 <0,1	<0,1	<0,4	250
14. Torrent de Sant Miquel	30/03/2016	0,11		5,7 <0,1	0,62	1,3	
14. Torrent de Sant Miquel	23/05/2016	<0,1		12,8	0,36 0,93	2,49	
14. Torrent de Sant Miquel	12/07/2016	<0,1		2,3 <0,1	0,99	2,66	70
14. Torrent de Sant Miquel	13/09/2016	<0,1		11,7	0,17 0,27	0,5	2300
15. Sa Siurana	08/02/2016	0,18		<0,1	<0,1	<0,4	

15. Sa Siurana	30/03/2016	0,21	26	<0,1	<0,1	<0,4		
15. Sa Siurana	23/05/2016	0,12	28,5	<0,1	<0,1	<0,4		
15. Sa Siurana	12/07/2016	<0,10	45		0,23	<0,1	<0,4	140
15. Sa Siurana	13/09/2016	0,11	47,5		0,3	0,11	<0,4	100
16. Es Murterar	08/02/2016	0,21	<0,1		0,21	<0,4		
16. Es Murterar	30/03/2016	0,24	<2	<0,1		0,2	<0,4	
16. Es Murterar	23/05/2016	0,23	<2	<0,1		0,43		0,58
16. Es Murterar	13/09/2016	1	2,9		0,11	<0,1	<0,4	
17. Es Colombar petit	08/02/2016	0,38	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
17. Es Colombar petit	30/03/2016	0,61	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
17. Es Colombar petit	23/05/2016	0,41	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
17. Es Colombar petit	11/07/2016	<0,1	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
17. Es Colombar petit	13/09/2016	<0,2	<2	<0,1		<0,4		
18. Cibollar (senyals)	08/02/2016	0,56	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
18. Cibollar (senyals)	30/03/2016	1,24	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
18. Cibollar (senyals)	23/05/2016	0,59	2,1		0,16	<0,1	<0,4	
18. Cibollar (senyals)	11/07/2016	<0,1	<2	<0,1		0,11	<0,4	
18. Cibollar (senyals)	13/09/2016	<0,2	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
19. canal Ferragut	08/02/2016	0,12	65		0,17	<0,1	<0,4	
19. canal Ferragut	30/03/2016	0,18	38,5	<0,13		0,13	<0,4	
19. canal Ferragut	23/05/2016	0,17	46		0,17	<0,1	<0,4	
19. canal Ferragut	11/07/2016	0,14	25,8		0,28	<0,1	<0,4	
19. canal Ferragut	13/09/2016	<0,2	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
20. Estany des Pont	08/02/2016	0,31	3,9	<0,1		<0,1	<0,4	
20. Estany des Pont	30/03/2016	0,56	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
20. Estany des Pont	23/05/2016	0,68	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
20. Estany des Pont	11/07/2016	<0,1	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
20. Estany des Pont	13/09/2016	<0,2	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
21. Estany de'n Mama	08/02/2016	0,16	16,2		0,14	<0,1	<0,4	
21. Estany de'n Mama	30/03/2016	0,14	24,1	<0,1		<0,1	<0,4	
21. Estany de'n Mama	23/05/2016	0,19	21,2		0,14	<0,1	<0,4	
21. Estany de'n Mama	11/07/2016	<0,1	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
21. Estany de'n Mama	13/09/2016	<0,2	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
22. Cibollar (barrera GESA)	08/02/2016	0,53	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
22. Cibollar (barrera GESA)	30/03/2016	0,51	12,5	<0,1		0,36	<0,4	
22. Cibollar (barrera GESA)	23/05/2016	0,6	4,6	<0,1		<0,1	<0,4	
22. Cibollar (barrera GESA)	11/07/2016	0,13	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
22. Cibollar (barrera GESA)	13/09/2016	<0,2	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
23. Canal d'Estella	08/02/2016	0,27	14,6	<0,1		<0,1	<0,4	
23. Canal d'Estella	30/03/2016	0,23	25,2	<0,1		<0,1	<0,4	
23. Canal d'Estella	23/05/2016	0,34	13,2	<0,1		<0,1	<0,4	16,4
23. Canal d'Estella	11/07/2016	0,29	6,7		0,12	<0,1	<0,4	
23. Canal d'Estella	13/09/2016	<0,1	<2	<0,1		<0,1	<0,4	
24. Canal des Sol	08/02/2016	<0,1	35,4	<0,1		<0,1	<0,4	
24. Canal des Sol	30/03/2016	<0,1	39,6	<0,1		<0,1	<0,4	
24. Canal des Sol	23/05/2016	0,5	24,4	<0,1		<0,1	<0,4	
24. Canal des Sol	11/07/2016	<0,1	31,8	<0,1		<0,1	<0,4	

24. Canal des Sol	13/09/2016	<0,1	38,8	0,12	<0,1	<0,4
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	08/02/2016	<0,1	51,9	<0,1	<0,1	<0,4
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	30/03/2016	0,1	36,6	<0,1	<0,1	<0,4
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	23/05/2016	0,11	38	<0,1	<0,1	<0,4
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	11/07/2016	<0,1	30	0,15	0,12	<0,4
25. Gran Canal (Pont Sa Roca)	13/09/2016	<0,1	35	0,16	<0,1	<0,4
26. Canal de'n Pujol (embarc)	08/02/2016	<0,1	49,8	<0,1	<0,1	<0,4
26. Canal de'n Pujol (embarc)	30/03/2016	0,12	42	<0,1	0,2	<0,4
26. Canal de'n Pujol (embarc)	23/05/2016	<0,1	11,2	<0,1	<0,1	<0,4
26. Canal de'n Pujol (embarc)	11/07/2016	<0,1	33,2	<0,1	<0,1	<0,4
26. Canal de'n Pujol (embarc)	13/09/2016	<0,1	42	0,14	<0,1	<0,4

Dades anòmales s'han detectat, en algun dels mostreigs, als següents indrets: canal den Pep, Salinetes, canal d'Estella, canal des Sol i canal den Pujol. En tots els casos les anomalies han estat indicatives d'eutrofització.

Seguiment biològic

Cronologia i particularitats

De nou, degut a la manca de personal propi per a fer el seguiment biològic del Parc, aquest s'ha hagut de contractar externament. El seguiment s'ha pogut fer just entre els mesos de març i novembre (inclosos), per la qual cosa els mesos hivernals no han pogut ser monitorats.

El seguiment s'ha fet sobretot de les aus aquàtiques reproductores i en migració. També s'han censat les orquídiades de prat i altres plantes de conservació preferent, i s'ha fet un seguiment, però de molt baixa intensitat, d'espècies de flora invasora, de tortugues d'aigua i de l'espínós.

Els resultats més interessants d'aquest seguiment es resumeixen en l'apartat 3.4.

Recompte hivernal d'aquàtiques

Al mes de gener de 2016 es va censar la població hivernant d'aquàtiques. Hi participaren nombroses persones (la majoria de la CMA però amb una bona presència de voluntaris) i es va fer servir, com en anys passats, una aeronau.

Han estat recomptades 6.405 aus. Aquesta xifra és la més baixa des de l'any 1999. El nombre d'aus aquàtiques hivernants es troba en regressió des de l'any 2010, any que va assolir els seus màxims. L'empitjorament de la qualitat de l'aigua es troba darrera d'aquesta important davallada d'efectius.

<i>Podiceps cristatus</i>	3
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	50
<i>Phalacrocorax carbo</i>	164
<i>Nycticorax nycticorax</i>	52
<i>Bubulcus ibis</i>	200
<i>Egretta garzetta</i>	58
<i>Casmerodius albus</i>	3
<i>Ardea cinerea</i>	21
<i>Ixobrychus minutus</i>	20
<i>Ciconia ciconia</i>	1
<i>Tadorna tadorna</i>	71
<i>Anas penelope</i>	162
<i>Anas strepera</i>	210
<i>Anas crecca</i>	894
<i>Anas platyrhynchos</i>	1620
<i>Anas clypeata</i>	804
<i>Netta rufina</i>	61
<i>Marm. angustirostris</i>	13
<i>Aythya ferina</i>	17
<i>Aythya fuligula</i>	6
<i>Circus aeruginosus</i>	79
<i>Circus cyaneus</i>	3
<i>Pandion haliaetus</i>	2
<i>Asio flammeus</i>	
<i>Porphyrio porphyrio</i>	250
<i>Gallinula chloropus</i>	300
<i>Fulica atra</i>	362
<i>Fulica cristata</i>	10
<i>Rallus aquaticus</i>	250
<i>Gallinago gallinago</i>	250
<i>Himantopus him.</i>	61
<i>Burhinus oedicephalus</i>	14
<i>Vanellus vanellus</i>	72
<i>Tringa ochropus</i>	3
<i>Tringa glareola</i>	3
<i>Tringa erythropus</i>	45
<i>Tringa totanus</i>	5
<i>Tringa nebularia</i>	17
<i>Charadrius alex.</i>	111
<i>Charadrius dubius</i>	6
<i>Calidris alpina</i>	29
<i>Numenius arquata</i>	1
<i>Actitis hypoleuca</i>	2
<i>Larus michahellis</i>	45
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	24
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	1
<i>Alcedo atthis</i>	25
TOTAL	6405

Colònia d'agrons

Altres actuacions

Gestió hídrica

S'ha continuat amb els moviments de les comportes existents i l'anotació de totes les actuacions en una fulla de càlcul. S'han realitzat 104 obertures i/o tancaments de les diferents comportes, si fa no fa els mateixos que els darrers anys.

Altres actuacions de gestió hídrica venen detallades en punts posteriors.

Dragat i neteja de canals

El 2016 s'ha realitzat el dragat del canal de sa Siurana, que s'explica més endavant.

Dins aquest any hi va haver greus problemes amb la barca segadora, problemes que la varen tenir aturada la majoria dels mesos. Per això, només es va poder retirar vegetació emergent als següents canals: Canal des Sol, Canal d'en Moix i Sèquia d'en Moix, i Canal d'en Pujol (molt parcialment).

Gestió forestal

El 2016 s'ha treballat en les mateixes àrees que els anys anteriors (sistema dunar i bosc de ribera), però també s'han realitzat algunes actuacions d'importància a altres indrets. Entre aquestes darreres actuacions cal destacar les realitzades a s'Oberta, al camí des Senyals i als laterals de la carretera MA-12. També s'ha actuat al Comú de Muro i al camí d'Enmig, gràcies en bona part a la presència de treballadors en risc d'exclusió social d'una brigada forestal des Garrover, que feren feina al Parc entre els mesos de setembre i desembre-gener de 2017 i que realitzaren les següents tasques:

- Millora dels ambients dunars des Comú i Comú d'abaix: retirada d'arbres caiguts. Recuperació de tancaments i captadors d'arena.
- Aclariment i neteja del pinar de S'Oberta.
- Conservació de l'estat dels camins dunars i de la zona humida: Camí d'Enmig, Camí des Senyals (inclosa la neteja de la paret de Canal Riego que mira al camí) i Camins centrals d'Es Comú. S'han desbrossat 4.5 Km. de camins (a ambdós costats) dins el Parc.

La resta de tasques forestals les va realitzar personal de l'IBANAT.

Tasques de manteniment de camins a càrrec de la Fundació Es Garrover (Camí des Senyals)

Aclariment de 1.200 m. de pinar al costat de la MA-12

Repoblacions

A continuació s'ofereix una relació detallada de les espècies plantades amb grups de voluntaris ambientals (o bé per la brigada de conservació) durant el 2016:

ESPÈCIE	NOMBRE	LLOC	GRUP DE VOLUNTARIS
<i>Juniperus oxycedrus subsp. macrocarpa</i>	100	Es Comú	IES Joan Taix (Sa Pobla)
<i>Ammophila arenaria</i>	150	Es Comú	IES Joan Taix (Sa Pobla)
<i>Elymus farctus</i>	150	Es Comú	IES Joan Taix (Sa Pobla)
<i>Vinca difformis</i>	70	Camí den Pujol	Brigada de conservació
<i>Populus alba</i>	40	Camí den Pujol	Brigada de conservació
<i>Ulmus minor</i>	15	Camí dels Senyals	Associació s'Alzina
	15	Camí den Pujol	Brigada de conservació
<i>Fraxinus angustifolia</i>	50	Camí dels Senyals	Associació s'Alzina
	20	Camí den Pujol	Brigada de conservació
<i>Crataegus monogyna</i>	5	Camí den Pujol	Brigada de conservació
<i>Prunus spinosa</i>	15	Camí den Pujol	Brigada de conservació
<i>Pinus halepensis</i>	65	Pinar de sa Senyora	Greenpeace Illes Balears
	30		Brigada de conservació
<i>Myrtus communis</i>	18	Pinar de sa Senyora	Greenpeace Illes Balears
	10		Brigada de conservació
<i>Pistacia lentiscus</i>	4	Pinar de sa Senyora	Greenpeace Illes Balears
	25		Brigada de conservació
<i>Rosmarinus officinalis</i>	6	Pinar de sa Senyora	Greenpeace Illes Balears
TOTAL PEUS PLANTATS , 2016	788		

Plagues forestals

El fort atac de grafiosi (soca agressiva) a oms situats fora del parc, ja detectat l'any 2015, ha seguit afectant a més arbres. Les afeccions s'han produït fora de parc (però molt a

prop dels seus límits) i han estat comunicades al servei de Sanitat Forestal. La gran majoria dels oms afectats han acabat morint, i de fet a molts redols els boscos de ribera han desaparegut gairebé per complert.

Gestió de bestiar i conreus

El Pla d'Ús i Gestió vigent contempla entre els seus objectius fonamentals mantenir la biodiversitat, garantir l'existència de biòtops d'aigües lliures i evitar els incendis amb una gestió adequada de la vegetació. La millor eina per a realitzar aquesta gestió és el bestiar.

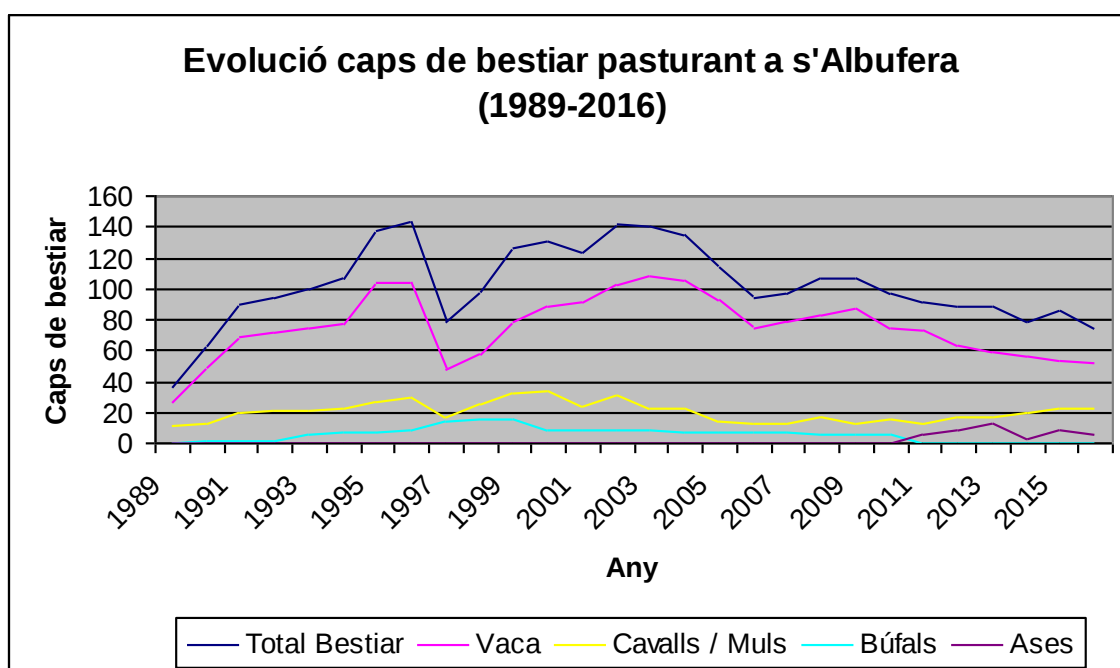
La distribució de les zones pasturades indistintament per les distintes espècies de bestiar, se poden veure al següent mapa. En total la compartimentació dels tancaments suposa a l'actualitat 22 parcel·les de pastura, amb una superfície total propera a les 400 Ha.

A la taula es resumeix l'evolució de la guarda propietat de la Comunitat Autònoma des del 31/12/2015, data del darrer balanç fins al 31/12/2016. En aquests moments hi ha 30 vaques que es troben al Parc Natural de la Península de Llevant i la resta d'animals es troben al Parc Natural de s'Albufera de Mallorca. Es preveu que aquests animals tornin entrar al Parc la pròxima primavera, coincidint amb l'inici del període de creixement del canyet. Durant l'estiu pasturen varies someres propietat de l'associació asenca de les Illes Balears.

Taula 1. Evolució de la guarda propietat de la CAIB

	31/12/2015	nascuts	Morts o sacrificats	venuts o subhastats	cedits	31/12/2016
Vaques	54	3	5	0	0	52
Cavalls/Muls	23	1	1	0	0	23
TOTAL	77	4	4	0	0	75

Llistat vaques mallorquines

NOM	DIP	METAL·LICXIP	ANY	VALORACIÓ MORFOLÒGICA
JUNÇA	ES08040203 6444	985100008207386	2000	77
LARVA	ES04040205 4340	985100008197257	2001	74.5
LATITUD	ES01040205 4336	985100008199945	2001	67
LIPOTIMIA	ES08040205 4344	985100008206325	2001	58.5
MARICONA	ES03040205 4918	985100009611854	2002	71
MOLINERA	ES02040205 4928	985100009639984	2002	77
MARIA	ES08040205 4924	985100009650449	2002	68.5
MEL·LERA	ES07040205 4945	985100009649172	2002	65

NOM	DIP	METAL·LIC XIP	ANY	VALORACIÓ MORFOLÒGICA
MARIONA	ES00040205 4926	985100009608871	2002	66.5
NATURA	ES06040205 4364	985100009586039	2003	65.5
NIMFA	ES02040209 7036	985100009621190	2003	69
NUDISTA	ES05040205 4363	985100009586896	2003	68
ODISSEA	ES01040211 2077	985120021284890	2004	70
ORSA	ES04040211 2092	985120021304484	2004	57.5
ÒRRIA	ES03040211 2091	985120021246588	2004	71.5
ORNITÒLOGA	ES01040211 2088	985120021261208	2004	80
ODA	ES09040211 2086	985120021286470	2004	78.5
ORADA	ES02040211 2078	985120021102091	2004	53
OFÈLIA	ES04040211 2070	985120021261288	2004	64
OLGA	ES06040211 2083	985120021284932	2004	65
POA	ES07040212 8702	985120022391150	2005	62
PAÒNIA	ES06040212 8701	985120022391693	2005	72.5
PARDALA	ES08040212 8703	985120023335264	2005	66
PIULA	ES00040212 8705	985120021850918	2005	70.5
PANADA	ES02040212 3360	985120022118851	2005	68.5
PICASSA	ES00040212 3368	985120021212698	2005	61
RAPA	ES09040213 1194		2006	63.5
RATERA	ES06040213 1191	981098100444539	2006	65
RUDA	ES05040213 1190	985120023848112	2006	49.5
SIURANA	ES05040215 1198	981098100586911	2007	62
SOCA	ES03040213 1416	981098100590029	2007	64
SABATADA	ES05040213 1418	981098100589130	2007	55.5
SALADA	ES04040213 1199	981098100593363	2007	67
SIMPÀTICA	ES04040215 1197	981098100589582	2007	61
SÒL·LERA	ES00040215 1193	981098100593216	2007	50
SORELLA	ES06040213 1419	981098100591066	2007	70

NOM	DIP	METAL·LIC XIP	ANY	VALORACIÓ MORFOLÒGICA
SALICÒRNA	ES04040213 1417	981098100593871	2007	56
TULA	ES05040217 0502	981098100988805	2008	79.5
TIFONA	ES03040217 0500	981098100990612	2008	68
UNÇA	ES00040217 0507	981098102241900	2009	
UTERINA	ES08040217 0505	981098102240540	2009	
ULEMA	ES01040217 0508	981098102243876	2009	
URPA	ES02040217 0509	981098102243444	2009	
VAGABUNDA	ES00040217 0881	981098102572613	2010	76
VULCANIANA	ES01040217 0882	981098102567967	2010	
VESPA	ES09040217 0880	981098102567616	2010	72
VOLIAINA	ES02040217 0883	981098102579650	2010	72
CARAGOLA	ES08040202 5629	941000015640734	2013	
CENDRA	ES06040202 5627	941000015640729	2013	
CANA	ES07040202 5628	941000015640733	2013	
MASCLE	ES03040228 6427		2016	
MASCLE	ES04040228 6428		2016	

Llistat cavalls/muls

NOM	SEXE	Nº Identificació	XIP	ANY
BRULL	M	724904000002207	982 009100798603	1992
MOLÍ	M	724904000002206	4052027A51	1993
DOLÇA	F	724904000002200	982 009100791036	1998
DALIA	F	724904000002202	982 009100765498	1998
DUITA	F	724904000002209	982 009100758790	1998
ENSAIMADA	F	724904000002210	982 009100753257	1999
ESPERANÇA	F	724904000002201	982 009100765224	1999
ESTAMPA	F	724904000002211	982 009100754707	1999
TRUI	M	724904000002203	982 009100771951	2002

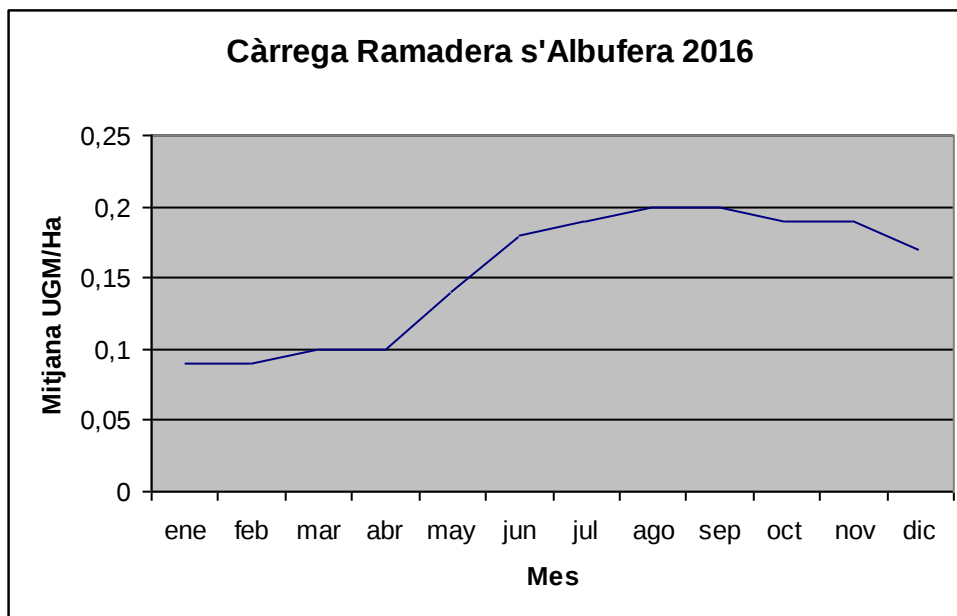
NOM	SEXE	Nº Identificació	XIP	ANY
UGANDA	F	724904000002213	10010000724040000 207613	2008
UFANA	F	724904000002204	10010000724040000 207617	2008
VAINA	F	724904000002214	10010000724040000 207616	2010
XULA	F	724904000006037	10010000724040000 262525	2012
XIM	M	724904000006038	10010000724040000 262517	2012
BOTADOR	M	724904000008779	10010000724040000 266737	2014
BORD	M	724904000008778	10010000724040000 266736	2014
BULL	M	724904000008780	10010000724040000 266739	2014
ALBADA	F		10010000724040000 267834	2015
ALEGRE	M		10010000724040000 267830	2015
ADAM	M		10010000724040000 267831	2015
ASSUSTAT	M		10010000724040000 267832	2015
ALEDERN	M		10010000724040000 267833	2015
ESPIGADA	F			2016

A part del seguiment del nombre de caps de bestiar que pasturen al Parc, també es duu un seguiment de la pressió ramadera a cada un dels tancats durant tot l'any.

Taula 2. Mitjana de la càrrega ramadera UGM/Ha a cada un dels tancats per cada mes (2016)

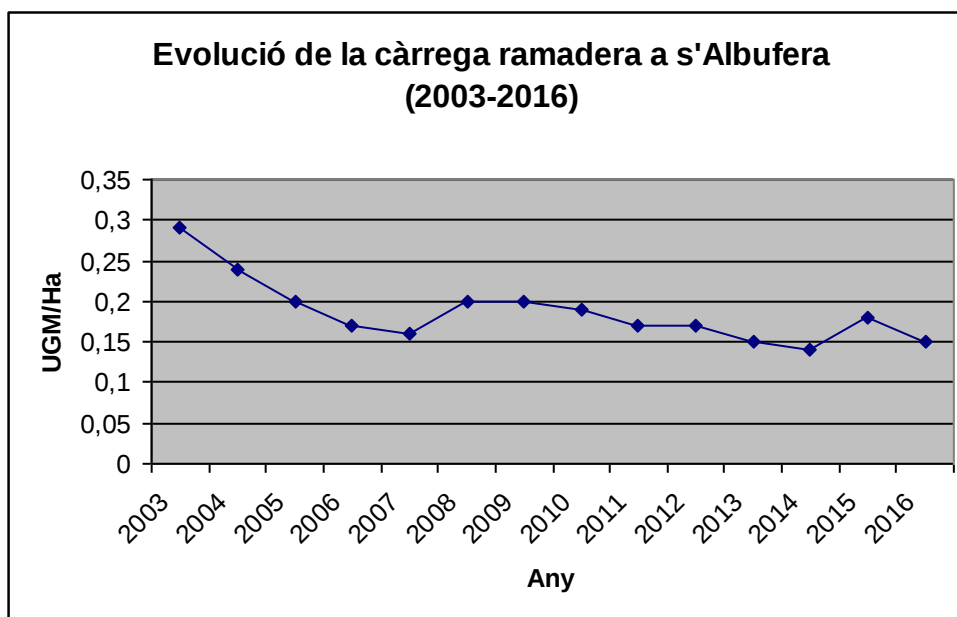
MITJANA UGM/Ha	DATA												
TANCAT	GEN	FEB	MAR	ABR	MAIG	JUN	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DIC	
Amarador (2012)	0,45	0	0,01	0,46	0,49	0,1	0	0,08	0,28	0,28	0,22	0,65	
Amarador petit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Camí d'en Pep / Camí d'en Pujol	0,43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,32	
Camí dels Polls_Central (2010)	0,04	0,02	0	0	0,64	0,09	0	0	0,02	0,07	0,4	0,27	
Camí dels Polls_orquídies (2010)	0,15	0,06	0	0	0	0	0,93	1,32	2,27	2,27	1,3	0	
Camí dels Polls_Son Carbonell (2011)	0,03	0,01	0	0	0	0,42	0	0	0	0	0,44	0	
Canal Riego	0	0	0	0	0	0	0	0	2,33	4,12	0,96	0	

Casa de Ses Punes	0,77	0	0	0	0	2,42	2,83	0,28	0,21	0	1,5	0,34
Cibollar	0,07	0,02	0	0	0	0	0	0	0,04	0,16	0,1	0
Forcadet	0	0	0	0	0,24	0,38	0,38	0,27	0	0	0,001	0,04
Malec� de Canal del Sol	1,25	3,53	1,9	0	0,24	4,62	0	0	0	0	4,34	0
Malec� del Canal Loco /Malec� de la Siurana	0	2,02	2,58	0	0	0,33	0	0	1,24	4,66	1,51	3,07
Patrimoni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,03
Racó	0	0	0,02	0,82	0,03	0	0	0	0	0	0,33	0,44
Ras Gros (2015)	0,13	0	0	0,2	0,44	1,01	1,39	1,39	0,3	0	0	0
Sa Roca	0,08	0,26	0,62	0	0	0	0	0	1,18	1,25	0,31	0,06
Sa S�nia	0	0,06	0,07	0,09	0	0	0	0	0	0	0	0,06
S'Almacen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S�quia de s'Agua bona	0,25	1,1	1,07	0	0,79	0,23	0,24	1,08	0,79	0	0	0
Turó de Ses Eres	0,17	0	0	0	0	0,35	0,6	0,6	0,26	0	0	0
Turó des Blat	0,6	0,25	0,32	2,7	0,09	0,24	0	0	0	0	0	0
Parc Natural	0,09	0,09	0,10	0,10	0,14	0,18	0,19	0,20	0,20	0,19	0,19	0,17

Taula 3: Mitjana de la càrrega ramadera UGM/Ha a cada un dels tancats (2003-2016)

MITJANA UGM/Ha	ANY														
TANCAT	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Amarador	0,24	0,41	0,29	0,18	0,5	0,21	0,19	0,07	0,25	0,18					
Amarador (2012)										0,23	0,04	0,03	0,16	0,25	
Amarador (Petit)										1,45	0,19	1,78	0,98	0	
Camí d'en Pep / Camí d'en Pujol	0,68	0,81	0,65	0,71	0,26	0,1	0	0,03	0,02	0,17	0,18	0,2	0,39	0,06	
Camí dels Polls (Central i Son Carbonell)	1,38	0,78	0,12												
Camí dels Polls_Central			1,1	0,6	0,81	1,14	1,28	0,04							
Camí dels Polls_Central (2010)								1,68	0,69	0,78	0,48	0,44	0,38	0,13	
Camí dels Polls_orquídies	0,005	0,95	0,74	1	0,72	1,05	2,32	0,1							
Camí dels Polls_orquídies (2010)								1,64	0,67	0'67	0,98	0,56	0,65	0,69	
Camí dels Polls_Son Carbonell			0,28	0,35	0,37	0,22	1,13	0,01							
Camí dels Polls_Son Carbonell (2011)									0,65	0,33	0,39	0,95	0,39	0,07	
Casa de Ses Punes	0,37	0,17	0,22	0,65	0,42	0,85	0,7	0,48	0,92	0,61	0,32	0,37	0,57	0,62	
Cibollar	0,11	0,16	0,01	0,17	0,08	0,04	0,08	0,15	0,15	0,02	0,02	0,005	0,04	0,03	
Forcadet	0,08	0,18	0,18	0,14	0,04	0,33	0,03	0,38	0,01	0,19	0,2	0,16	0,03	0,12	
Malecò de Canal del Sol	1,22	0,82	0,85	1	0,58	1,36	1,77	2,52	3	1,73	2,82	3,2	2,09	1,3	
Malecò del Canal Loco / Malecò de la Siurana	0,87	1,7	1,3	0,35	0,5	0,65	0,9	2,47	2,35	0,95	1,79	1,15	0,53	1,3	
Patrimoni	0,15	0,16	0,14	0,13	0,01	0,16	0,02	0,04	0,01	0	0,07	0,01	0,09	0,003	
Racó	0,19	0,28	0,22	0,13	0,41	0,27	0	0,2	0,07	0,22	0,35	0,09	0,21	0,14	
Ras	0,2	0,16	0,12	0,09	0,11	0,07	0,09								
Ras(Gros)							0,14	0,11	0	0,03					
Ras Gros (2012)										0	0	0,01			
Ra Gros (2015)													0,13	0,4	
Sa Roca										0,67	0,05	0,23	0,08	0,31	
Canal Riego								0,42	1	0,51	0,32	0,92	0,3	0,62	
Sa Sínia	0,169	0,2	0,19	0,13	0,01	0,07	0,1	0,8	0,005	0	0,02	0	0,04	0,02	
S'Almacen	0,08	0,04	0,5	0,06	0,25	0,66	0,06	0	0	0	0	0	0	0	
Síquia de s'Agua bona				0,56	0,14	0,35	0,16	0,09	0,43	0,22	0,2	0,016	0,03	0,47	
Turó de Ses Eres	0,05	0,2	0,18	0,12	0,14	0,05	0,14	0	0,05	0,08	0,18	0,13	0,08	0,17	
Turó des Blat	0	0,01	0,12	0,52	0,47	1,14	1,61	0,22	0,3	0,47	0,27	0,37	0,33	0,35	
Parc Natural	0,29	0,24	0,2	0,17	0,16	0,2	0,2	0,19	0,17	0,17	0,15	0,14	0,18	0,15	

Observació: Al 2014 es va dragar un sèquia dins els Ras. Aquest dragat provoca un fraccionament del tancat, quedant part d'ell exclòs de poder ser pasturat pel bestiar. El tancat del Ras (Gros) passa de 90.2Ha a 19.5Ha pasturables. Els totals d'hectàrees pasturables al parc ha passat de 469Ha a 399Ha. Aquest motiu provoca un augment en la càrrega ramadera total del parc.

Durant l'estiu hem acollit animals propietat de l'Associació Asenca de les Illes Balears.

Tres vedells/es de raça autòctona mallorquina han nascut enguany a s'Albufera.

Tractaments sanitaris

Aquest any com els anteriors s'ha dut a terme la Campanya de Sanejament del bestiar boví amb la novetat que l'ha realitzat íntegrament l'Associació de criadors de bestiar de boví de raça Mallorquina. No tenim constància dels medicaments utilitzats per l'Associació de criadors de bestiar de boví de raça Mallorquina.

S'ha realitzat la vacunació i desparasitació anual del bestiar equí.

Respecte a la sanitat animal de la guarda del parc, aquest any hem de destacar en el bestiar equí el castrat de 4 cavalls (Xim, Botador, Bull i Bord), a part del tractament periòdicament rebut per l'egua Ensaimada per una ferida a la cua molt greu i en el bestiar boví un cas de mastitis.

A la següent taula s'especifiquen els diferents tractaments medicamentosos que s'han aplicat durant aquest any al bestiar.

Taula 4: Tractaments medicamentosos aplicats al bestiar durant el 2016.

Nom comercial medicament	Espècie	Tipus tractament	Dosi i via d'aplicació	Data inici tractament	Data final tractament	Temps supressió	Identificació dels animals tractats	Proveïdor medicament
PROTEQFLU-TE	EQUINA	PROFILÀCTIC (Infecció tetànica)	1 VIAL monodosis	31/03/16	31/03/16		Egües (4)	Comercial Coll
PROTEQFLU-TE	EQUINA	PROFILÀCTIC (Infecció tetànica)	1 VIAL monodosis	03/05/16	03/05/16		Equins (18)	
CEFQUINO SECADO	BOVINA	TERAPEÚTIC (Mastitis crònica)	Monodosis	15/06/16	15/06/16	2 dies	Ninfa	
PROTEQFLU-TE	EQUINA	PROFILÀCTIC (Infecció tetànica)	1 VIAL monodosis	22/09/16	22/09/16		Semental (1)	C. Binigalib
EQUIPROMEZINA SEDIVET BORGAL INMUSECT	EQUINA	TERAPEÚTIC (Mossegada cua)	8ml/ 1M 1,2ml/ 1V 20ml / 1M 17ml / 1M	23/11/16	23/11/16	No destinat a consum humà	Ensaïmada	C. Binigalib
COTRISUL	EQUINA	TERAPEÚTIC (Mossegada cua)	Cullerada sopra cada dia.	24/11/16	03/12/16	No destinat a consum humà	Ensaïmada	C. Binigalib

Conreus extensius

A la tardor del 2015 se sembren al voltant d'una hectàrea i mitja a n'es Forcadet d'ordi i civada mallorquina. A la primavera del 2016 s'ha segat, raspallat i embalat la farratge del sembrat. S'han obtingut 234 bales de garba d'avena.

El darrer trimestre de l'any s'ha sembrat ordi, civada i veça, mig sementer des Forcadet i el turó del Blat. La resta de sembrats aquest any reposen.

Elements constructius

Durant aquest any s'ha treballat amb el manteniment i millora dels elements constructius que envolten la gestió de bestiar. Manteniment habitual dels tancats, les barreres i les instal·lacions dels corrals. A destacar, la retirada i nova implantació del tancat de sa Sínia que dóna a la carretera Ma-12 amb una longitud de 1.300 metres.

Feina d'oficina i administrativa

S'han mantingut els llibres d'explotació ramadera, competència de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, el llibre d'explotació ecològica, competència del Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica, i el llibre genealògic competència de l'Associació de criadors de bestiar boví de Raça Mallorquina.

Cavalls de la Camargue

Tractament sanitari d'una egua

Dragat de sa Siurana

Es varen dragar 950 metres lineals del canal de sa Siurana, dins el darrer trimestre de l'any 2016. L'actuació va consistir en l'entrada de maquinària pesant (retroexcavadora) dins la zona, accedint a la sèquia objecte de l'actuació i procedint al dragat dels sediments, llots, rizomes, restes de fullaraca i matèria orgànica acumulada en tota l'extensió a netejar.

Degut a la presència de bosc de ribera en bon estat de conservació a banda i banda de la sèquia, la màquina va haver de circular per dins la sèquia mateixa, lo qual va requerir l'eixugament de la mateixa per trams.

Els materials extrets s'anaren acumulant en els malecons o laterals de la sèquia, i varen ser posteriorment compactats per reduir-ne el seu volum. Es va anar amb especial esment a no afectar amb aquesta operació als arbres i demás vegetació que conforma el bosc de ribera

La sèquia es va dragar a 1 metre de fondària, i es va mantenir una amplària de 5 metres en tot el seu recorregut. En total, es varen extreure mitjançant dragat uns 4.750 m³ de llots, sediments i restes orgànics.

Dic de retenció i bombeig per a possibilitar el dragat de Sa Siurana (Novembre 2016)

Redacció d'un projecte de construcció d'un filtre verd

Després de diferents reunions preparatòries, realitzades a la primavera amb diferents empreses especialitzades en filtres verds o “zones humides artificials”, i també amb els responsables de Recursos Hídrics del Govern, es va decidir contractar la contractació d'un projecte d'un petit filtre verd a la zona des Forcadet.

L'opció de preparar un projecte ambiciós, que contemplés la creació d'un ampli filtre verd que recollís totes les aigües de mala qualitat que entraven a s'Albufera pel seu quadrant nord-occidental, es va desestimar degut a que no es veia factible ni aconsellable l'expropiació de terrenys, en una superfície de varies dotzenes d'hectàrees, per a la seva construcció.

Així les coses, finalment l'empresa contractada va preparar un projecte demostratiu, a ubicar dins una parcel·la de 2.000m² ubicada al Forcadet, molt propera al torrent de Sant Miquel. S'adjunta plànol amb la planta general del filtre verd proposat.

Tal i com s'especifica en el projecte presentat, aquest filtre verd s'haurà de completar amb tota una sèrie d'altres mesures per millorar la qualitat de les aigües entrants, com ara les següents:

- Ampliació de la capacitat de depuració de la depuradora de sa Pobra

- Millora de les línies de tractament de la depuradora (pot incloure un sistema de percolació o infiltració, a mode de “cercle verd”)
- Construcció d'un voluminós tanc de tempesta, aferrat a la depuradora, o una “zona humida de tempesta” amb “basses de retenció”
- Derivar la sèquia des Vinyet cap al torrent de sant Miquel
- Construir una xarxa separativa de pluvials i fecals dins el casc urbà de sa Pobla
- Connectar totes les casetes del sector nord-est del TM de sa Pobla a la xarxa de fecals o, en el seu defecte, obligar a que cada caseta disposi d'una fossa sèptica per evitar abocaments puntuals

El pressupost de construcció del filtre verd demostratiu s'ha calculat en 193.500 € (sense tenir en compte les expropiacions, que en tot cas són mínimes en aquest cas).

Ampliació de la illeta des Cibollar Gran

Gràcies a un acord, establert amb l'empresa GEPRECON, va ser possible ampliar la illeta de nidificació de laro-limícoles del Cibollar Gran. Les feines començaren el mes de febrer i acabaren a començaments de març. Gràcies a les actuacions realitzades, la illeta va passar d'una superfície de 40 m² a gairebé 150 m².

Aquesta ampliació de superfície ha estat molt beneficiosa. Dins el 2016 la quantitat d'avisadors, picaplatges i llambritges que han fet niu a la illeta s'ha multiplicat per 3, el que s'ha de considerar tot un èxit per a la conservació d'aquestes espècies colonials.

Illeta al poc temps d'haver-la acabat, ja ocupada per llambritges i altres espècies

Control d'espècies al·lòctones i animals orats

El 2016 s'han retirat, per part de la Unitat de Control de Fauna del COFIB, 322 carpes en 37 jornals, amb un pes total de 830'4 kilograms. També s'han retirat 187 tortugues invasores (en 21 jornals), 10 coloms, 1 ànnera domèstica i 7 moixos (amb una dedicació de 12 jornals).

Una mala notícia ha estat la troballa, per primera vegada, de perca americana o *black-bass* a la perifèria de s'Albufera, concretament al torrent de Sant Miquel.

Pel que fa a la flora invasora, s'ha seguit actuant dins 2016 amb els nuclis coneguts de *Cotula coronopifolia*. I també amb la canya americana (*Arundo donax*) al camí dels Polls. I amb *Lippia filiformis* al malecò des Sol. Al polígon de Ca Na Lloreta s'han eliminat alguns peus de *Pennisetum*.

S'ha arribat a un acord amb els responsables de l'hotel Parc Natural per a que retirin la grama, *Carpobrotus* i altres espècies invasores que, procedents dels jardins del complex hotel·ler, envaeixen part de les dunes de s'Oberta.

Retirada de carpes per treballadors del COFIB

Altres

S'ha col·laborat amb els encarregats del safari zoo de Sa Coma en la posada en marxa d'un·es instal·lacions de cria en captivitat d'*Emys orbicularis*. Se'ls hi ha aportat planta aquàtica autòctona i també 4 exemplars de tortuga d'aigua que havien estat capturats pel COFIB.

Externament, s'han revisat les canonades de refrigeració de la central des Murterar (GESA), i s'han revisat les esteses elèctriques (GESA).

3.2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic

Enguany el Parc ha realitzat o promogut la realització de diverses accions que afecten a les propietats privades i a l'entorn immediat de s'Albufera. Moltes d'elles es venen repetint any darrera any.

Relacions amb la comarca i sector turístic

S'han mantingut els contactes amb els consistoris locals (i molt especialment amb el de Muro, fent front comú per abordar problemes que afecten tant al parc com a les platges municipals, com ara l'arribada d'aigües fecals) i amb diferents entitats hoteleres. Intensos han estat els contactes amb els responsables de l'Hotel Parc Natural, situat a s'Oberta.

També continuats han estat els contactes amb els responsables d'Endesa i de la CT des Murterar. Finalment, i com es veurà més endavant, s'ha signat un Acord de Custòdia del territori amb Endesa, i s'ha aconseguit també que es realitzin millores a les canonades de refrigeració de la Central Tèrmica.

Ordenació dels amarraments de s'Oberta

El servei de Costes i Litoral de la D.G. de Qualitat Ambiental i Litoral ha sigut, com ha passat els darrers anys, l'organisme responsable de la tramitació de les autoritzacions temporals.

Pesca d'anguila amb cucada

L'1 de juliol es comencen a expedir els permisos de pesca de cucada d'aquesta temporada que acaba el 28 de febrer de 2017. Per als pescadors que no han demanat mai permís, des de 2012 es requereix l'aval de dos pescadors per demostrar que coneixen la tècnica. Aquesta temporada 2016-2017 s'han expedit només 21 permisos; tots ells corresponents a residents a la comarca (Sa Pobla, Muro, Sta. Margalida, Alcúdia i Pollença). Un 81% dels pescadors tenen 65 o més anys d'edat i només un és menor de 25 anys. El pescador més major té 94 anys i el més jove només 18 anys. Continua la tendència decreixent en el nombre de permisos emesos, i cal destacar que el 43% dels mateixos és a persones majors de 75 anys. Aquest any s'ha inclòs a les zones permeses per a la pesca, el Canal des Forcadet .

Autoritzacions

El 2016, com els darrers anys, s'han autoritzat les següents activitats amb repercussió socio-econòmica a l'interior del Parc: pesca de carpes, recollida de canyes per a fer encanyissades, joncs per a artesanía diversa, fems per a fer fertilitzant ecològic, filmacions de tipus naturalístic i de fotografia, excursió de cavallistes de Muro per Son Serra i Comú de Muro i tala d'arbres per previsió d'incendis devora línies elèctriques.

Pel que fa a estudis, s'han autoritzat els següents: estudis dels sediments a la UIB; estudis d'hortolans de canyet a IRBI; al GOB per al marcatge d'àguiles peixateres, per a audicions nocturnes de queques, i per a l'anellament d'aus limícoles i passeriformes; estudis

fotogràfics d'odonats; estudis d'himenòpters a investigadors francesos; estudis dunars a la universitat de Manchester; a la Universitat de York (estudis diversos tutelats pel TAIB); estudis de lepidòpters a experts europeus; a la UIB sobre tortugues d'aigua; i a la UCL (Londres) sobre estudis dunars i de salinitat de les aigües circulants.

Els tallers ocupacionals de l'IBANAT realitzats a Son Real han recollit canyes a s'Albufera per a la reforma de les teulades amb el sistema tradicional d'encanyissades

3.3.Àrea d'ús públic

Atenció als visitants.

Pel que fa al nombre de visitants, amb 66.313 persones al 2016, es trenca la tendència creixent que es va iniciar l'any 2010, quedant així en xifres properes a les obtingudes abans de l'any 2013.

Enguany s'ha constatat un increment de visitants per sobre de la mitjana de la sèrie al llarg de sis mesos, de gener a maig i octubre. Cal fer notar que al 2016, el 77% del total de visitants són estrangers (la majoria alemanys), el 20% de les Illes (escolars principalment) i només el 3% procedeixen de la península. La freqüència mitjana de visitants al centre d'informació l'any 2016 ha estat de 182 visitants/dia (190 el 2015).

Atès que hi ha visitants que entren al Parc fora de les hores d'obertura del centre d'informació, especialment a la primavera, la tardor i l'estiu, fins ben entrat l'horabaixa, s'aplica el factor de correcció obtingut de recomptes generals a tots els punt d'entrada i sortida del Parc, que junt amb els recomptes que fa el personal diàriament permet estimar el total de visitants. S'ha estimat que un 40% (± 5) de les visites que es produeixen no s'inclouen en els recomptes.

L'estimació del total de visitants que ha rebut el Parc durant el 2016 ha estat de 110.522 persones. En el període 1986-2016 calculem una mitja d'uns 96.348 visitants/any, estimats amb el factor de correcció aplicat.

Durant tot l'any, es lliuren autoritzacions específiques per visitar el Parc fora de l'horari habitual d'obertura, per motius naturalístics o fotografia. Es donen un total de 337 permisos, per a un total de 429 persones. Bona part dels mateixos a residents i de durada anual. A més, s'han emès dues autoritzacions a grups fotogràfics, per a visita puntual en horari d'horabaixa, per a un total de 26 persones.

L'horari d'atenció al públic al centre d'informació s'ha mantingut de 9 a 16 h. tot l'any. Segueixen taules i gràfics presentant el detalls estadístics.

El dia 1 d'abril comença l'horari d'estiu de visita al parc (de 9 a 18 h.), i l'1 d'octubre comença l'horari d'hivern (de 9 a 17 h.). El parc ha estat tancat els dies 1 i 6 de gener i 24, 25, 26 i 31 de desembre.

Degut a la manca de personal que ha realitzat horari d'horabaixa i amb la finalitat de poder tancar el parc, a la vegada que per reforçar el control de l'ús públic a Sa Roca i per raons de seguretat amb els visitants, l'equip d'informadors ha allargat la seva jornada laboral (1 o 2 hores) els dies que ha estat necessari.

Relació de visitants segons el seu origen – 2016

- Controlats al Centre d'informació en el seu horari d'obertura (de 9 a 16 h.) –

	Illes Balears (a)		Península		Altres països (+)		TOTAL VISITANTS
	núm.	%	núm.	%	núm.	%	
2012	12.275	19	2.611	4	51.077	77	65.963
2013	13.195	18	2.739	4	55.921	78	71.855
2014	14.498	21	2.810	4	51.297	75	68.605
2015	15.079	22	1.962	3	52.474	75	69.515
2016	(*)13.128	20	2.112	3	51.073	77	66.313

(*) El 27% dels visitants de les Illes han estat escolars (3.567 alumnes), el 91 % d'ells dins el programa educatiu del parc (3.248 alumnes) que han suposat 73 visites escolars concertades.

PAÍS	NÚM.	%
Regne Unit	10.530	16
Alemanya	29.204	44
Altres	11.339	17

(+) Només pel 2016. % sobre núm. total de visitants

Freqüència diària mitjana de visitants al centre de recepció:

	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	MITJANA
2012	58	81	168	342	316	200	163	150	271	284	65	63	180
2013	47	92	242	306	385	222	129	183	290	335	68	57	196
2014	63	106	193	368	359	212	152	153	206	301	79	64	188
2015	63	91	177	404	337	189	117	147	244	357	91	67	190
2016	64	109	265	327	320	190	125	138	191	304	88	62	182

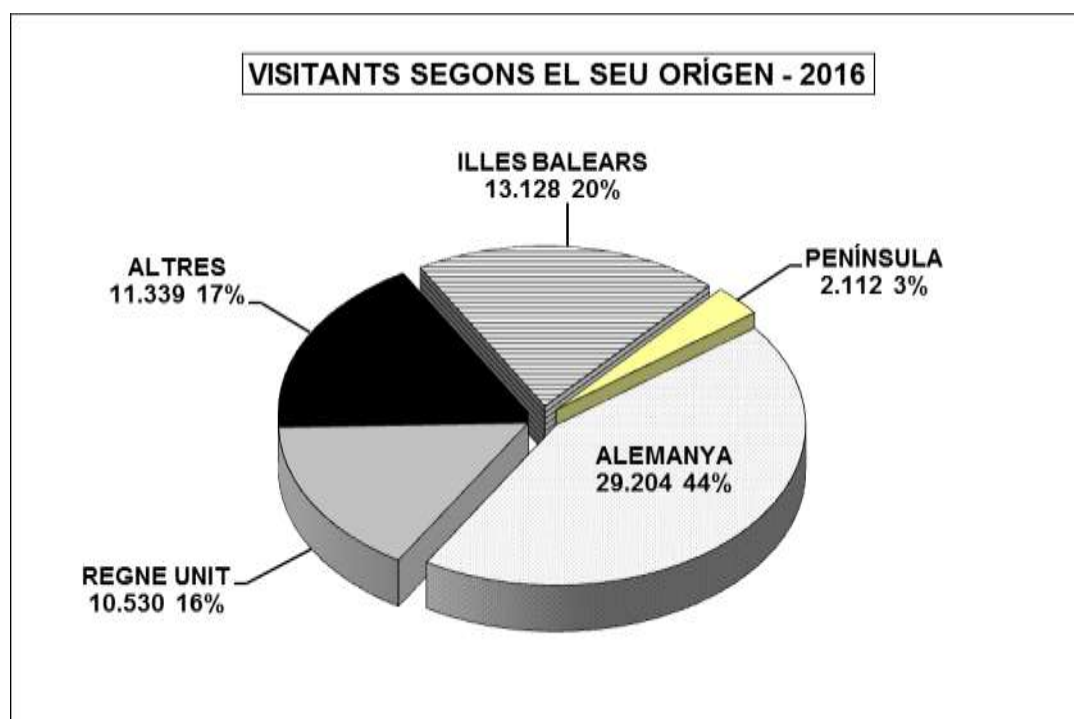
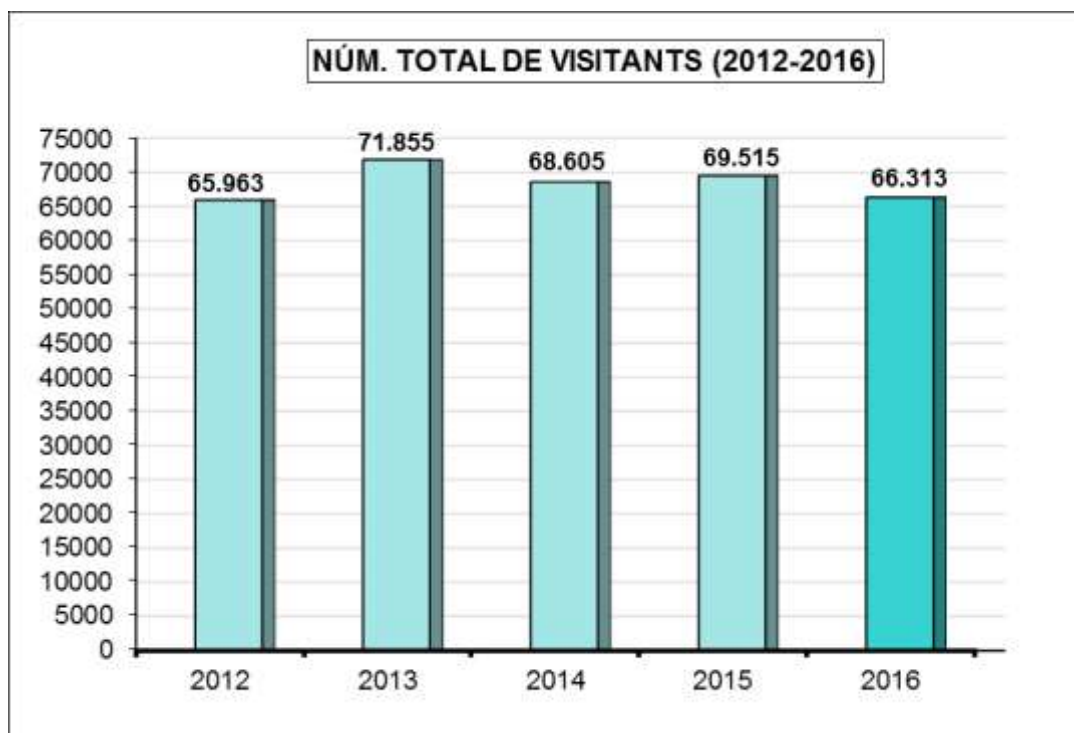
Visites de grups amb autorització:

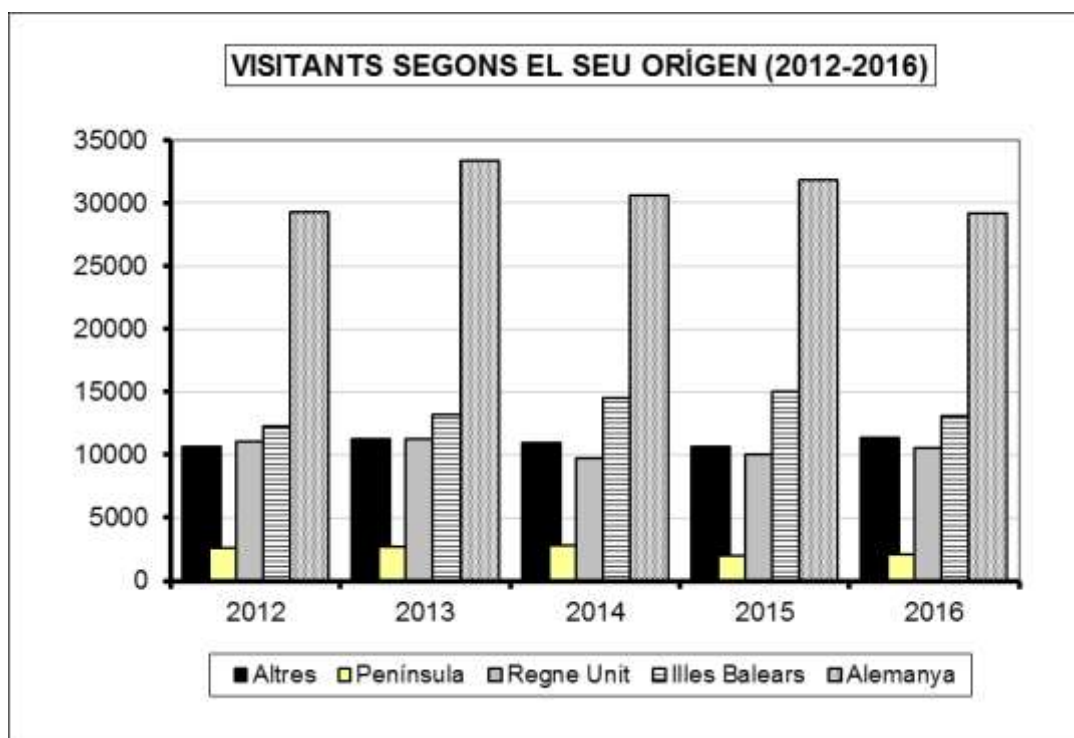
TIPOLOGIA	2016		2015	
	GRUPS	PERSONES	GRUPS	PERSONES
Escoles programa educatiu	73	3.248	86	3.617
Escoles fora de programa educatiu	12	319	16	507
Grups naturalistes	29	425	17	268
Grups universitaris	11	252	15	372
Grups turístics organitzats	36	491	21	363
Grups d'amics/ famílies	8	185	3	77
Associacions culturals	26	520	16	395
Estades científiques, voluntariat	9	55	7	49
Visites guiades per educadors	16	150	5	67
Activitats Agenda del Parc	10	167	13	228
Voluntariat ambiental	5	76	6	152
Visites tècniques				
TOTALS	235	5.888	205	6.095

Visitants sortint del Parc. L'abril, el maig i l'octubre han estat els mesos amb més freqüentació (mitjana superior a 300 visitants/dia)

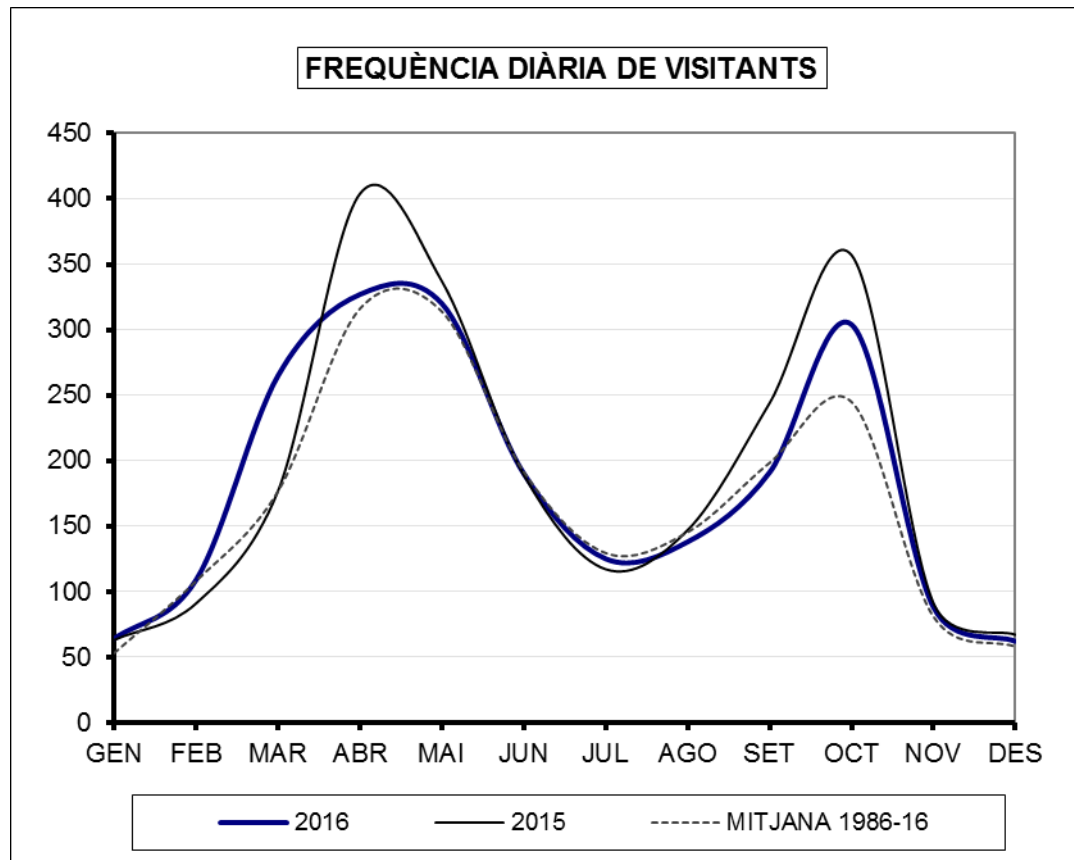
GRÀFICS DE VISITANTS

NOTA: Les dades es refereixen a visitants comptabilitzats al Centre d'informació.

[Les dades reals aproximades serien un 40 % (± 5) superiors, sense comptabilitzar en cap cas els visitants de les dunes i la Platja des Comú de Muro.]

L'estimació del total de visitants al Parc durant el 2016 ha estat de 110.522 persones.

Actuacions d'ús públic

Durant el primer trimestre del 2016 la brigada de reforç de l'IBANAT ha finalitzat l'embelliment i integració de la nova plataforma d'observació al Camí de Ses Punes, a la intersecció amb el Canal de s'Ullastrar (2015), la qual permet ara una completa vista cap a les llacunes d'Es Ras, turó de Ses Eres i també del Canal Riego el qual s'ha desbrossat.

Plataforma de s'Ullastrar, al Camí de Ses Punes.

Botiga del parc

La botiga del parc ha estat gestionada pels informadors que s'han fet càrrec de les vendes, comandes, comptabilitat, inventaris, decoració, etc. Els materials a la venda (la majoria en dipòsit) són principalment publicacions de contingut naturalístic en relació a les Illes (guies de flora i fauna, monografies, postals, cartografia, etc.). L'any 2016, la botiga ha estat oberta pràcticament la totalitat de l'any i ha obtingut uns ingressos bruts de 6.989,25 €.

Publicacions

S'han distribuït els tríptics informatius del parc en quatre idiomes diferents i es distribueixen fotocòpies amb la traducció dels textos en francès.

Fins al mes de maig, i degut a l'absència del naturalista del Parc, no s'ha pogut oferir informació acurada de les espècies observades ni realitzar les llistes quinzenals d'aus, la qual cosa ha provocat situacions de decepció, incomprensió i queixa entre els visitants habituats a obtenir aquestes llistes. Tampoc s'han pogut distribuir via internet. A principis de maig es tornen a distribuir les llistes d'aus i actualitzar la pissarra ornitològica degut a la contractació externa del seguiment naturalístic.

S'ha efectuat la difusió dels actes organitzats pel parc (especialment els de l'agenda), així com avisos d'incidències, a través de la llista de distribució (correu electrònic).

A l'espai web oficial de l'IBANAT al servidor de la CAIB hi ha una secció dedicada al Parc on s'hi troba la seva informació bàsica, l'oferta d'activitats educatives i pel públic en general i algunes publicacions.

<http://www.caib.es/sacmicrofront/contenido.do?idsite=34&cont=21714>. La web oficial www.balearsnatura.com es va deixar d'actualitzar l'any 2015, moment en que es reberen directrius per facilitar la web: ibanat.caib.es i que resulta ser molt poc eficient i de difícil lectura.

La pàgina al Facebook sobre s'Albufera de Mallorca (no oficial) ja supera els 1.700 seguidors.

<http://www.facebook.com/pages/SAlbufera-de-Mallorca/121591211267851>

Interpretació i educació ambiental

Educació formal (grups escolars):

L'oferta educativa del Parc Natural adreçada als centres educatius consta, per una banda, de tres itineraris interpretatius:

“S'Albufera és viva”. Una visió global del medi a partir dels elements més característics de la vegetació, la fauna i les activitats humanes d'aquest espai humit. Està adreçat als centres d'educació infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat, cicles formatius i persones adultes.

“Les dunes d'Es Comú”. Una proposta que ens apropa al coneixement del sistema dunar, la seva dinàmica, la importància ecològica i sociocultural d'aquesta part del litoral illenc, i un especial èmfasi a la seva fragilitat, problemàtica i gestió. Adreçat a l'alumnat d'ESO, Batxillerat, cicles formatius i persones adultes.

“Itinerari en bicicleta”. Ofereix la possibilitat de descobrir de forma lúdica els valors naturals i culturals de l'espai protegit i la seva gestió. Especialment assenyalat per als centres educatius i entitats de la comarca (Sa Pobla, Muro, Santa Margalida i Alcúdia), per a alumnes de 2on i 3er cicle d'Educació Primària, Secundària obligatòria, Batxillerat, cicles formatius i persones adultes.

I per una altra, el Parc Natural disposa de quatre tallers adreçats als centres educatius, un més que l'any passat:

“L'anguila, del fang a la xarxa”. Un taller centrat en aquesta espècie emblemàtica, on es tracten aspectes diversos de la seva biologia i ecologia, la situació i problemàtica de les seves poblacions, la seva gastronomia i pesca tradicionals... mantenint com a rerefons la sostenibilitat. Adreçat específicament a l'alumnat del tercer cicle d'Educació Primària. Aquest taller i el material escrit que l'acompanya (*Quadern d'activitats* i *Guia del professorat*), s'han ofert únicament els mesos de gener-febrer de 2016.

“Becs i cames”. Un taller que permet comprendre que la forma del cos dels ocells té molta relació amb el lloc on viuen i amb la seva alimentació (les adaptacions). Combina l'observació, la imaginació i les habilitats artístiques dels infants. Adreçat únicament a l'alumnat de primer i segon curs d'educació primària.

“L'aigua que dona vida a s'Albufera”. Taller vinculat a les àrees de ciències naturals i ciències socials, però molt especialment a la matèria optativa *Taller de ciències experimentals*. Els alumnes comprenen la importància que la qualitat de les aigües exerceix sobre el medi de l'Albufera; s'avaluen la qualitat de les aigües del parc mitjançant paràmetres i mètodes senzills. Adreçat específicament als alumnes de segon cicle d'ESO.

“Què mengen els ocells?”. És la novetat d’aquest curs escolar 2016-17 i va adreçat als més petits, de 3, 4 i 5 anys. S’ha posat en marxa a partir del mes de setembre i consisteix en una activitat d’aula per fomentar l’observació dels alumnes i l’interès per l’ornitologia. Al taller podem conèixer que les aus tenen diferents tipus de becs, de formes, gruix i llargària variades, i aprendrem a relacionar-ho amb un tipus d’alimentació (carn, peix, insectes, llavors). En la segona part, s’explica com es fa una menjadora per ocells casolana, per posar al jardí o al balcó de casa. Entre tots, se’n prepara una i tota la classe sortirà al pati a penjar-la perquè els ocells hi vagin a menjar i així poder-los observar.

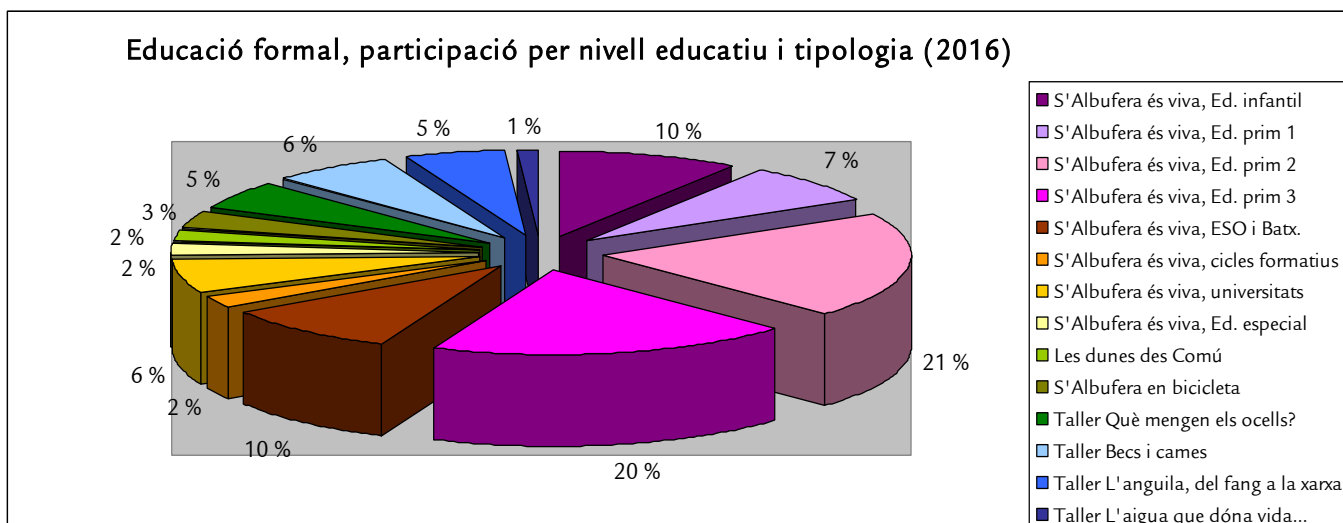
Al taller L'aigua que dóna vida a s'Albufera aprenem a establir relacions entre la terbolesa, la salinitat i la biodiversitat aquàtica

Dins el conjunt de l’oferta educativa per als escolars, l’activitat més sol·licitada continua essent **l’itinerari interpretatiu S’Albufera és viva, pel qual opten el 78 % del total dels grups**, un fet del tot lògic, ja que és l’única opció del programa que està adaptada a tots els nivells curriculars. Més endavant es detalla la participació a cada activitat de cadascun dels cicles.

El programa educatiu del Parc Natural de s’Albufera per a l’educació formal es completa, a banda de les activitats guiades pels educadors/es ambientals, amb una tasca de preparació de la sortida amb els alumnes. Així doncs, cadascun dels grups que visiten s’Albufera haurà treballat anteriorment dins la seva pròpia aula alguna activitat relacionada amb la visita al parc.

La **visita prèvia a l'aula** consta d'activitats diferenciades, en funció del nivell educatiu dels alumnes: per als d'educació infantil i primer cicle de primària, un joc de memòria; per al segon i tercer cicle de primària, una presentació de les característiques de la zona humida i els seus hàbitats (paisatges); per a l'educació secundària, el batxillerat i els cicles formatius, un documental centrat en la biodiversitat, la història i la gestió per a la conservació de s'Albufera; per a les dunes des Comú, una presentació audiovisual sobre la dinàmica litoral, la biodiversitat i la gestió de l'ecosistema dunar; i per al taller d'anguiles, una presentació basada en les migracions i el cicle de vida de l'espècie.

La visita prèvia al centre educatiu serveix, a banda d'establir el primer contacte entre educadors, alumnes i mestres, per a introduir els diferents continguts que es treballaran durant la visita al parc i per despertar l'interès i la curiositat dels estudiants. L'activitat es complementa amb una reunió amb l'equip de mestres/professors per a concretar: objectius, continguts, normes de la visita, oferir el projecte educatiu i oferir recursos complementaris per tal de facilitar la visita al parc natural. Aquesta part del programa educatiu és valorada molt positivament pels mestres i professors, ja que estimula i motiva els escolars a conèixer l'espai natural.

Durant aquest any 2016 han participat al **programa educatiu de s'Albufera** un total de **94 grups escolars concertats**, que signifiquen **3.741 alumnes**, repartits al llarg dels mesos del curs escolar. Per altra banda, s'hi ha de sumar 12 grups escolars més que han visitat el parc pel seu compte, sense activitat guiada, amb 319 alumnes. En conjunt, doncs, 4.060 alumnes de les Illes Balears han passat per s'Albufera, repartits en 106 grups diferents.

Es tracta d'un lleuger augment del 9% de grups i un 3'4 % més d'alumnes. A la vegada, la participació s'ha diversificat en alguns grups d'edat: és el cas de l'alumnat de 3 a 5 anys, que s'ha doblat respecte a l'any anterior (passant d'un 7 % al 15 % sobre el total dels grups), repartits entre l'itinerari clàssic i el nou taller a les aules *Què mengen els ocells?* A la resta de tallers també s'ha observat una major participació que anys anteriors. S'han

incrementat també els grups universitaris, fins a un 6% sobre el total, es mantenen els grups d'educació secundària, entorn al 13 %. Ara bé, el gran gruix de participació el continuen acaparant el segon i el tercer cicle de primària (8-11 anys), que representen el 41 % sobre el conjunt, que si bé és una davallada d'11 punts respecte a 2015, cal atribuir-la a la diversificació esmentada abans.

Aturada al canal den Pujol durant una visita escolar per observar les fotges banyudes

Una altra dada a la qual tenim especial esment són els **grups escolars de la comarca** (Sa Pobla, Muro, Alcúdia i Santa Margalida), que han augmentat lleugerament respecte als anys anteriors, representen el **21% del total** d'estudiants. Es tracta de 846 alumnes de totes les edats, que han conegut de primera mà l'espai natural més emblemàtic del seu entorn més immediat. L'increment de grups de la comarca és un objectiu que es marca any rere any l'equip educatiu del parc, ienguany s'ha assolit. Això ho relacionam amb la ja esmentada novetat a l'oferta educativa, els tallers d'iniciació a l'ornitologia, que han impulsat la participació dels grups de 3 a 8 anys, molts dels quals, precisament, són d'escoles dels pobles de la comarca.

Pel que fa a la **qualitat de les visites escolars**, com és habitual, l'equip d'educació les sol valorar a partir de diverses variables:

- a. Els ratis núm. alumnes/educador de mitjana s'han mogut entorn dels **19-20 alumnes/educador**, prou més elevades que l'any anterior (14-15). La xifra varia entre mínims de 8 o 10 alumnes fins a grups de 29 o 35 per a un sol educador. En ocasions, aquesta sobrecàrrega s'explica per haver subdividit l'equip i així poder donar cabuda a dos grups de procedència diferent en una mateixa data, o a d'altres circumstàncies puntuals de l'equip.
- b. Les avaluacions que es fan de cada grup participant, que continuen demostrant com l'interès i la participació activa dels estudiants i, en definitiva, el bon aprofitament de les activitats, va molt en consonància amb la implicació i col·laboració del professorat;
- c. La valoració que fan els mestres/responsables dels centres educatius sobre la visita i el servei rebuts a s'Albufera, que continua essent "d'excel·lent", ja que de les 114 enquestes recollides entre els grups participants en resulta una nota mitjana final de 9'27 sobre 10.

Pel que fa als comentaris i suggeriments que deixen per escrit els responsables dels grups visitants, la majoria d'ells fan referència a l'alt grau de satisfacció que ha generat la visita, a com se'ls ha feta de curta i a com han gaudit els seus alumnes i ens donen l'enhorabona, si bé n'hi ha alguns que fan referència a aspectes metodològics o de la dinàmica de la visita. Per posar alguns exemples, es demanen "més prismàtics per als alumnes", "més temps per observar", "activitats més dinàmiques, no estar tant de temps aturats", "suport visual pels alumnes (ed. Infantil) que no entenen la llengua" i alguns fins i tot proposen que "una gimcana fotogràfica podria ser bo amb grups d'aquestes edats (4t ESO)".

Educació no formal.

El Parc Natural ofereix al públic en general que visita l'espai natural vàries possibilitats per descobrir i participar en la conservació de s'Albufera i la divulgació dels seus valors. Aquestes es concreten en les agendes d'activitats i el programa de voluntariat ambiental. Des de l'àrea d'Ús Públic, es vol impulsar l'organització d'activitats dirigides a l'àmbit de l'educació no formal i la participació, sobretot, de públic de la comarca del parc.

D'ençà fa més d'una dècada, les Agendes d'Activitats del parc, que habitualment es desenvolupen en cap de setmana, posen a l'abast d'infants, joves i adults tot un seguit de propostes lúdiques i de divulgació científica i del patrimoni natural i cultural de s'Albufera. L'equip d'Educació Ambiental confecciona i gestiona l'agenda d'activitats, però compta amb la col·laboració d'altres treballadors/es del parc i de personal extern. Mensualment es programen les activitats d'agenda, es publiciten al web

balearsnatura.com i a la pàgina *ibanat.caib.es* (i els seus perfils de twitter i facebook) i se'n fa difusió mitjançant la llista de distribució del parc.

Les visites guiades interpretatives al parc es planifiquen conjuntament amb les agendes mensuals d'activitats i segueixen, per tant, els mateixos canals de difusió.

La relació completa d'activitats d'agenda fetes al llarg de 2016 és la següent:

- 13/02: Les zones humides i la biodiversitat.
- 20/02: Excursió de la Cova al Puig de St Martí .
- 27/02: Les egagròpiles i els rapinyaires .
- 19/03: L'aigua i l'acció humana a s'Albufera: síquies, ponts, canals i plenes. Celebració del Dia Mundial de l'Aigua.
- 16/04: Sons i colors d'Albufera.
- 14/05: Jornada d'anellament i observació d'aucells. Celebració del Dia de les Aus Migratòries.
- 28/05: D'Amarador a Son Carbonell en bicicleta. Celebració del Dia Europeu dels Parcs.
- 04/06: Sons i colors d'Albufera. Celebració Dia Mundial del Medi Ambient.
- 17/09: Els paisatges de l'aigua a s'Albufera: de la dessecació a la conservació. Jornades Europees del Patrimoni.
- 01/10: Les aus de tardor. Visita a l'estació d'anellament i itinerari guiat. Celebració del Dia Internacional de les aus.
- 15.16/10: Curs d'introducció al coneixement de les aus.

Enguany s'han programat al parc **un total d'11 activitats d'agenda**, entre visites interpretatives guiades, tallers, cursos, itineraris,... que s'acaben de relacionar més amunt a les quals **hi han acudit 205 participants**.

Les visites interpretatives guiades per al públic en general permeten els visitants de conèixer els aspectes ecològics i culturals més rellevants del Parc, així com els projectes i programes de gestió de s'Albufera. Enguany s'han realitzat un total de **15 itineraris interpretatius guiats**, en els quals han **participat 132 persones** , és a dir, s'ha triplicat el nombre de visites guiades i duplicat el nombre de participants respecte a l'any anterior.

Durant el mes d'agost, cada dimarts i cada dijous s'han ofert itineraris a peu que han tengut més èxit que l'any passat, on han participat residents a Mallorca, però especialment visitants/turistes espanyols.

Programa de Voluntariat Ambiental.

Les activitats de voluntariat, a banda d'un vehicle de participació de moltes entitats cíviques o associacions de caràcter ambiental, constitueixen una eina de gestió per a la conservació del Parc Natural. Dins aquest àmbit, la relació amb algunes entitats col·laboradores (Associació s'Alzina) s'ha mantingut, i s'ha incorporat el grup Greenpeace Illes Balears al programa de voluntariat.

A nivell escolar, fora de l'associacionisme, s'ha continuat treballant amb grups del cicle formatiu de Paisatgisme i Jardineria de l'IES Joan Taix de Sa Pobla. A diferència d'anys anteriors, el grup de Recursos forestals i jardineria de l'IES Josep Sureda i Blanes de Palma ha anul·lat la seva col·laboració amb el parc, ja que han tengut problemes de producció de planta als vivers del seu institut, insuficient per després fer una jornada de reforestació a la zona dunar d'Es Comú.

Les activitats que es desenvolupen amb grups de voluntaris s'emmarquen principalment dins **objectius de conservació i restauració dels hàbitats, o manteniment d'infraestructures i equipaments**. Les activitats amb voluntaris, s'acompanyen de **formació als participants** per al seu correcte desenvolupament. Des del parc, en la seva planificació anual, sempre s'ha donat impuls i suport a aquestes activitats, perquè són una manera d'implicar i aconseguir que la gent senti aquest espai com a seu i els aporta vivències que de cap altra manera no arribarien a conèixer. Les xifres de participació d'aquest 2016 suposen la continuïtat dels programes de voluntariat ambiental desenvolupats els darrers anys.

Enguany s'han realitzat **4 activitats de voluntariat** on han participat **50 voluntaris** i voluntàries.

Les activitats amb voluntaris han anat minvant any rer3 any.

- 30/01: Assoc. S'Alzina. Plantació al camí dels Senyals
- 05/03: Greenpeace. Repoblació al pinar de sa Senyora
- 20/07: Assoc. Verd Persiana – Conselleria de Joventut. Segar canyet a la síquia i llacuna de Sa Roca
- 30/11: IES Joan Taix (Sa Pobla) Plantació a Es Comú de Muro

Una de les principals tasques relatives a la restauració d'hàbitats són les reforestacions i plantacions amb espècies autòctones produïdes al viver forestal del Govern a Menut. La temporada de plantacions s'allarga d'octubre a febrer. Si les tasques de voluntariat es programen per als mesos d'estiu, com és el cas del camp de treball de la Conselleria de Joventut, se cerquen activitats a realitzar dins l'aigua, per a fer més suportables les altes temperatures que s'assoleixen al parc aquests mesos.

Segant canyet a la llacuna, voluntaris del camp de treball de la Conselleria de Joventut. Juliol 2016

Altres tasques de l'Equip d'Educació Ambiental.

A banda de les activitats analitzades anteriorment, l'Equip d'Educació ambiental també realitza tot un seguit de tasques pròpies de la seva àrea de gestió, com ara:

- Preparació i desenvolupament de les visites prèvies als centres educatius que concerten itineraris guiats al Parc Natural. Programació i disseny de les agendes d'activitats del Parc i de les efemèrides que es commemoren anualment.
- Disseny dels cartells que publiciten les activitats d'agenda.
- Organització, planificació i desenvolupament de les activitats de voluntariat ambiental (jornades, caps de setmana ambientals i camps de voluntariat) i relació continuada amb el viver forestal de Menut.
- Neteja i condicionament del petit viver del parc.
- Acol·liment i formació d'estudiants en pràctiques dels centres que tenen conveni de col·laboració amb l'IBANAT o la CAMAT. Els mesos d'abril i maig han fet les pràctiques amb l'equip d'EA n'Iván Marín i en Milan Alcántara, de l'IES Joan Taix de sa Pobla.
- Posada a punt de l'aquari i els recursos per al *Taller d'anguiles* dels mesos de gener i febrer.

- Elaboració de dades i redacció de resums mensuals, memòries anuals, etc. Recepció de sol·licituds, coordinació i actualització del calendari escolar.
- Preparació i elaboració de material didàctic per als escolars.
- Participació en el recompte anual d'espècies aquàtiques hivernants.
- Participació a diverses entrevistes de premsa, ràdio i televisió.
- Assistència a fòrums, cursos de formació, seminaris, etc. Tot l'equip ha participat al curs "Pol·linitzadors" (6 i 7/05) organitzat per l'IMEDEA.
- Xerrades temàtiques a diferents col·lectius que ho sol·liciten.
- Assistència i participació a reunions d'educació ambiental i d'ús públic.
- Consulta de l'Arxiu Torrella (Arxiu del Regne de Mallorca) per continuar extraient informació sobre l'Albufera, la paperera, els anglesos, etc.
- Revisió i actualització de l'oferta educativa dels dos ENP per incloure a la Guia de recursos EA del Govern.

Altres qüestions a tenir en compte ocorregudes durant aquest any

- Durant el curs escolar els educadors han dedicat 35 jornades a fer visites prèvies a les escoles, normalment hi dediquem el dilluns.
- S'han posposat o anul·lat 11 itineraris escolars, principalment per mala previsió meteorològica o per raons de les mateixes escoles. S'han recol·locat aquestes sortides aprofitant els dies de recuperació per pluja prevists al calendari o les dates de les anul·lacions. També s'han posposat per mala previsió de temps algunes activitats d'agenda, recuperades posteriorment. S'anul·la la VG prevista per al 6/06 (organitzada a demanda de l'Assoc. Hotelera Playas de Muro per celebrar el DMA) per manca de participants.
- Es continuen utilitzant els *Quaderns de camp dels ENP*. Anualment se'n necessiten uns 1300-1400 per als estudiants que visiten s'Albufera. Al magatzem de la CAMAT a Palma en deuen quedar unes 40 capses (amb 60 exemplars a cada una), per tant, consideram que seria prioritària la reedició d'aquests quaderns.
- S'ha adquirit un nou equip d'aparells d'anàlisi d'aigües per substituir el maletí antic. Compartim la responsabilitat sobre el material: l'equip d'EA per als tallers d'aigua del programa escolar; els AMAs de s'Albufera, Joan Gelabert, i de s'Albufereta, Joan March, per a la volta rutinària de presa de mostres.

Les persones de l'equip d'Educació Ambiental

Aquest 2016 l'equip d'educació ja ha comptat amb les persones que el conformen habitualment: Gaspar Guaita Borràs, Maria Cantallops Alba i Gero Corró Tortella.

Maria Cantallops ha sol·licitat una llicència sense sou entre el 18/08 i el 18/09. Gero Corró ha sol·licitat una excedència voluntària a partir del 8/08, per tant, durant el primer trimestre del curs 2016-17 l'equip ha quedat amb només dues persones, i en conseqüència el calendari ja s'ha planificat comptant amb aquests efectius.

NOTA: l'equip d'educació també s'encarrega de les tasques corresponents a la **Reserva Natural de s'Albufereta**: el disseny, la planificació i desenvolupament del programa educatiu; l'agenda d'activitats i les accions de voluntariat ambiental.

Activitat d'anellament d'aus amb el GOB, al Camí des Forcadet

Incidències d'ús públic

Es relacionen només les incidències més significatives relacionades amb l'ús públic, especialment les recollides al centre de recepció.

La presència de corredors estrangers (individuals o en grup i a tota hora), practicants de *Nordic Walking*, l'entrada de visitants amb cans, els circuits de *mountain-bike*, l'accés ocasional de vehicles sense permís a Sa Roca, i la presència de pescadors furtius i la visita de grups sense concertar la visita segueixen essent els incidents més constants al llarg de l'any, així com grups que fan renou a la zona de Sa Roca, especialment pel fet d'obviar moltes vegades les indicacions del personal del parc al respecte. Ocasionalment s'ha detectat l'accés de piragües que han entrat per s'Oberta al Gran Canal.

També s'han detectat varis visitants fora dels camins autoritzats, i senyalitzacions de proves esportives no autoritzades.

Hi ha hagut en varies ocasions necessitat de sol·licitar taxis a visitants que s'han trobat indisposats. Cal destacar l'accident d'un visitant a la plataforma del Gran Canal, on es contusiona una cama .

Cal destacar l'entrada d'aigua al centre de recepció quan plou, i el mal estat de la fusta de les portes corredores que tanquen la totalitat del Centre. Des les dues portes d'accés al públic, una no es pot obrir i l'altra necessita aplicar força suficient per a la seva obertura. Els incidents als banys públics han continuat, de forma puntual, especialment al bany dels homes.

La manca de la "Llista quinzenal d'aus observades", en diferents idiomes, que elaborava el naturalista i es distribuïa al Centre d'Informació ha seguit generant moltes queixes per part dels visitants, al llarg del primer quadrimestre de l'any, fins que es poden tornar a repartir degut a la contractació externa del seguiment biològic.

Una parella es disposa a fer un pícnic al malecó del Canl des Sol

Accés de “boogues” per un camí del Parc

3.4. Àrea d'investigació i seguiment

Orquídia de Prat (Orchis robusta)

Per quart any consecutiu, després dels acomiadaments succeïts a acabaments de 2012, la plantilla del Parc no ha comptat amb cap naturalista. Si bé és cert que s'ha realitzat una contractació parcial (mitjançant assistència tècnica) per a monitoritzar alguns processos, molts altres han quedat sense seguiment. Com ja s'ha apuntat en les memòries dels 3 anys anteriors, aquest és un fet molt preocupant i perillós, ja que la manca de coneixement afecta a la gestió conservacionista del Parc.

Com ja s'ha comentat en un apartat anterior, el seguiment s'ha fet sobretot de les aus aquàtiques reproductores i en migració. També s'han censat les orquídies de prat i altres plantes de conservació preferent, i s'ha fet un seguiment, però de molt baixa intensitat, d'espècies de flora invasora, de tortugues d'aigua i de l'espínós.

Entre les aus reproductores s'ha de destacar la colonització de s'Albufera (i les Balears, de fet) per l'ibis negre, i la consolidació com a nidificants del bec d'alena i la gavina ploradora. Augmenten també les poblacions de picaplatges, llambríges, ànners blanques i rossetes. Entre les espècies que minven de manera més acusada es troben les fotges, els setmesons, els agrons roigs, els collblaus i els becverrells. Si fa no fa, la mateixa tendència dels darrers anys, i que ja ha estat explicada i argumentada en altres ocasions.

Com ja va passar l'any passat, s'ha seguit anotant una minva en les deteccions d'*Emys orbicularis*, molt probablement com a conseqüència de la minva de qualitat de les aigües entrants al Parc. En el mateix sentit apunten la manca de deteccions d'espínós (*Gasterosteus aculeatus*), i de macròfits submergits com ara *Ranunculus aquatilis* o *Ceratophyllum submersum*.

Investigacions sobre l'espínós o jonqueter

El servei de Protecció d'Espècies va posar en marxa a acabaments de 2016 un projecte anomenat "Actuacions de Conservació Urgents de l'espínós, *Gasterosteus aculeatus*". Com a primera fase d'aquest projecte es va fer una diagnosi de la Marjal murera i poblera, hàbitat exterior al Parc on en el passat més recent s'hi detectava amb certa freqüència aquest petit peixet.

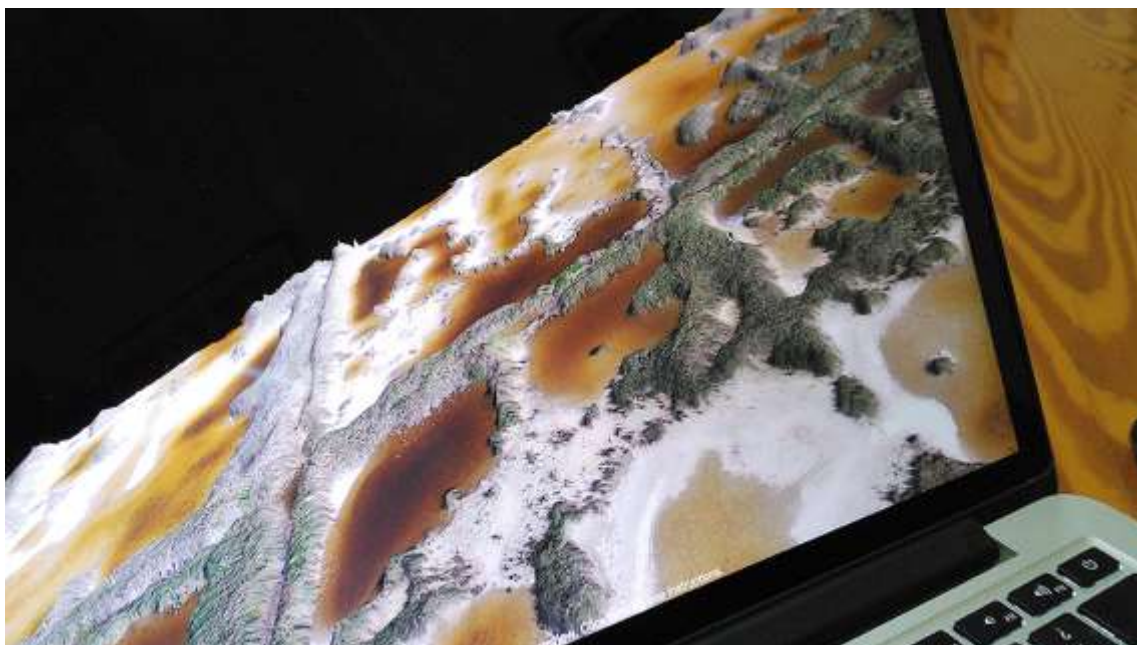
Per desgràcia, tot i els esforços de mostreig realitzats, no va ser possible capturar ni detectar cap exemplar, el que fa sospitar de la seva extinció a la zona. Es varen detectar símptomes molt preocupants de pèrdua d'hàbitat i pèrdua de qualitat del mateix, com ara la regressió de les poblacions de macròfits submergits, la presència d'indicadors de salinitat creixent, una elevada presència d'espècies invasores (carpa, gambúsia, cranc de riu, tortuga americana...), manca de manteniment de les sèquies per part dels propietaris, abocaments i rebliments il·legals, etc.

Zona d'estudi sobre el jonqueter

Presència d'altres investigadors i col·laboracions amb entitats científiques

Dins el 2016 s'han autoritzat els següents estudis externs: mostreig i anàlisi de nutrients als sòls del Parc (UIB); estudi fotogràfic d'odonats; estudis de papallones; estudi dels quiròpters (IRBI); estudis sobre la flora dunar (Universitat de Manchester); estudis sobre ecologia del Parc (Universitat de York); estudis sobre ecoturisme (Universitat de Glasgow); estudis sobre flora i batimetria de canals (Universitat de Londres)

Cartografia en 3D de la colònia d'agrons rojos a partir d'imatges obtingudes amb dron

3.5. Àrea de participació

Les actuacions realitzades en aquesta àrea es troben detallades en altres apartats de la memòria. Són bàsicament les que fan referència a la Junta Rectora, al voluntariat ambiental, a l'ús que se n'ha fet de la sala d'exposicions del Parc, a les col·laboracions realitzades amb entitats de la comarca, o a la formació d'investigadors.

EXPOSICIÓ PERMANENT DE FOTOGRAFIA DE NATURA

S'ALBUFERA DE MALLORCA

PAISATGE I BIODIVERSITAT

AMB FOTOGRAFIES DE:
CARLOS ABRAHAM
PEPA AGUILÓ
FRANCIS DE ANDRÉS
CATALINA ARTIGUES
ANDRÉS BARQUIER
SEBASTIÀ BOTA
PEDRO BUSQUETS
MANOLO CABALGA
NÉSTOR CARDÀ
LENIN V. CARDENAS
TONI CLADERA
RAMON CLOP
NADAL CRESPI
GUILLERMO FÉLIX
PEDRO J. FERNÁNDEZ
MARGALIDA FORTEZA
TXEMA GARCÍA
PERE J. GARCÍAS
TONI GARAU
VIRGINIA HOPKINS
XISCA JUANICO
JUAN ANDERS LEMOS
XAVI LLABRES
JAUME LLINAS
CATA LOSHUERTOS
MIQUEL ÀNGEL MAIRATA
JOAN MARQUÉS
ANA MARTÍNEZ
JUAN ÀNGEL MARTÍNEZ
XAVIER MAS
MARGALIDA MESTRE
MARCOS MOLINA
TONI MUÑOZ
JAUME ORELL
ROSANA PITA
MACIÀ PUIGGRÓS
MANUEL RODRÍGUEZ
ESTHER RUIDOMIS
BERNAT SALLERAS
BIEL SERVERA
GABRIEL SOCIAS
SANTIAGO SUÑER
SEBASTIÀ TORRENS
TONI VALLS

CENTRE D'INFORMACIÓ DE SA ROCA
S'ALBUFERA DE MALLORCA
OBERT DE 9 A 16 H (TOT L'ANY EXCEPTE NADAL I CAP D'ANY)

ORGANITZA: **AFONIB**

COL·LABOREN: **ALBUFERA**

Govern de les Illes Balears
Consell de Medi Ambient, Agricultura i Pesca

FOTOGRAFIA: FRANCISCO J. DE ANDRÉS

L'exposició de l'AFONIB "S'Albufera de Mallorca. Paisatge i Biodiversitat" està composta per 48 fotografies que mostren part de la gran riquesa que alberga el parc, les diferents visions dels 44 fotògrafs que han col·laborat amb les seves fotografies descobriran als visitants una Albufera plena de vida i de moments màgics (va estar exposada entre el juliol i el desembre).

3.6. Àrea de manteniment

Comportes del Gran Canal. Tormentada de novembre 2016.

Manteniment i obres

La brigada pròpia de manteniment del Parc ha estat composta per 4 persones (1 responsable de brigada i 2 treballadors de biodiversitat especialistes i una netejadora).

També s'ha comptat durant tot l'any amb el reforç de la brigada B15 de l'IBANAT composta per 4 persones (1 capatàs, 1 treballador especialista de 1ª-sots cap i 2 treballadors especialistes N1) han treballat al parc de forma continuada, amb un horari de 7:45 a 13:15 h (tenen sortida i arribada a Inca). Aquesta brigada, per norma general, també ha dedicat un dia a la setmana a realitzar tasques de manteniment a la RN de s'Albufereta.

Tot el personal de manteniment del parc (excepte la netejadora) ha realitzat serveis a les àrees recreatives en cap de setmana i festius entre gener i abril, havent de lliurar entre setmana els dies corresponents per aquesta nova situació, fet que ha generat constant disfuncions per manca de personal.

Vicenç Crespí (especialista 1ª sots cap) s'ha integrat dins la campanya d'incendis forestals entre el juny i el setembre, no ha estat substituït.

Crema de residus vegetals a Sa Roca

Tasques de les Brigades de Manteniment i Conservació del Parc (la pròpia més la de reforç, B15).

La brigades han efectuat tota una sèrie de tasques que han permès la millora de l'estat de les infraestructures i recursos del Parc. Les principals feines desenvolupades el 2016 han estat les següents:

Àrea de Gestió per a la Conservació

Programa de gestió hídrica

- Control i manteniment de les comportes, eliminació de taps arreu del parc.
- Segat de canals (Canal des Sol, Canal d'en Moix i Sèquia d'en Moix, i Canal d'en Pujol - molt parcialment)). La barca segadora ha realitzat 102 hores de feina.
- Neteja de canals: retirada de residus vegetals i fems entre altres.

Programa de recuperació del bosc de ribera i sistemes forestals

- Manteniment de les repoblacions forestals
- Feines silvícoles i forestals. Aclariments i podes selectives.
- Tallar, trossejar i retirar arbres i branques mortes o malaltes a diferents punts del parc. Cremar o triturar residus forestals a sa Roca.

Programa de recuperació del sistema dunar

- Manteniment de l'apilonat a devora la carretera de Can Picafort.
- Manteniment de les infraestructures instal·lades per la Demarcació de Costes en anys anteriors (pilons amb corda, reixa, cadenes, pantalles vegetals, senyalització).

Programa de gestió agropecuària

- Participació a tots els moviments de bestiar duts a terme durant l'any.
- Aportació de suplementos alimentaris al bestiar del parc.
- Manteniments de tancats (Casa de ses Punes, Forcadet, Cibollar, omeda camí dels Polls, Turó del Blat, canal Riego, s'Aigua Bona, camí d'en Pep, Patrimoni, Amarador, Ras, turó de ses Eres).
- Muntar i desmuntar menjadores i pastors elèctrics
- Manteniment de les barreres i cadenes arreu del parc. Desbrossar les entrades de les mateixes, aplicar tractament protector de la fusta i pintar les barreres de ferro.
- Manteniment dels corrals.
- Construcció i manteniment de tancats.

Millora d'hàbitats

- Col·locar posadors per a aus a diferents punts.
- Manteniment de les illetes per a la nidificació.

Àrea d'Ús Públic

- Millores i embelliment del voltants del centre de recepció (manteniment doble barana dels itineraris, sembrar i regar arbusts, podar arbres dels voltants, desbrossar vegetació...).
- Tasques manteniment del centre d'Informació i del Centre d'Interpretació de Can Bateman i el seu entorn
- Manteniment d'itineraris. Desbrossar, podar, retirada de fems.
- Manteniment de la senyalització arreu del parc, col·locar nova senyalització puntual.
- Manteniment d'aguaites, ponts, passarel·les, plataformes, taules i bancs (reparacions i donar tractament a la fusta).
- Regularment, 2 dies a la setmana a l'hivern i 3 dies a la setmana a l'estiu, fer la volta per a la retirada dels fems als itineraris i buidat de papereres.
- Manteniment de les zones d'aparcament de bicicletes i els seus voltants.
- Manteniment aparcament de l'entrada del parc.
- Col·locació de senyalització.

Àrea de Participació

- Col·laboració en la formació laboral (alumnes en pràctiques) i voluntariat.

Àrea de Manteniment

- Manteniment del taller, explanada, corral, vehicles i maquinària.
- Manteniment en general de les diferents edificacions que conté el parc i els voltants de les mateixes (casa de les universitats, casa del guarda).
- Retirar enderrocs i fems arreu del parc (camins, canals...) i dur-los al Punt Verd.
- Manteniment i col·locació de la bomba del Ras.
- Manteniment caldera i sistema de calefacció i la fossa sèptica.
- Inventari del taller, explanada, EPIs.
- Tallar canya i fer encanyissades.
- Moviment de les embarcacions i manteniment de les mateixes.
- Reparació de clots del camí d'accés al Parc.
- Tasques de picapedrer, manteniment d'elements arquitectònics.
- Desbrossar camins, malecons i ponts: camí d'Entrada fins a Sa Roca, Pont de Sta. Margalida, Canal den Pujol, Siquió de Sa Roca, itinerari central (aquestes tasques s'efectuen dues vegades a l'any: febrer i setembre).
- Tasques forestals i de manteniment amb el tractor.

Taques de mantiment i conservació

Neteja d'instal·lacions

La netejadora es fa càrrec de la neteja de les instal·lacions d'ús públic (centre de recepció, wc públics, sala d'audiovisuals, aguait, ...), edifici administratiu, Casa del Parc, taller (vestuaris i excusats) així com del manteniment de les cinc habitacions destinades a personal científic i voluntaris, i de Can Bateman. S'ha fet càrrec també del rec de les repoblacions de Sa Roca i del suport a activitats d'agenda i voluntariat que ho han requerit a nivell logístic.

Durant les absències de la netejadora els informadors han netejat la recepció, els excusats i l'espai de la cafeteria.

Utilització de vehicles i màquines d'IBANAT AL Parc (2016)

VEHICLE / MÀQUINA	KMS.	HORES	DIES IMPUTATS
Land Rover Defender 1234 CCT	4.122		98
ISUZU 1351 GSW	12.382		233
ISUZU 1389 GSW	7.390		109
ISUZU 8474 FVK	11.034		139
QUAD YAMAHA 450 4X4 E3176BFP	54		13
OSMA – Pixedis (Barca Segadora)		102	
T-010 John Deere – Tractor		182	
TOTALS	34.982	284	592

Altres actuacions. Actuacions externes

Tot i estar inicialment previst d'ençà el 2009 encara no ha estat possible poder retirar la teulada del taller. Al tractar-se d'una teulada amb amiant/asbest, no s'adapta a la normativa actualment vigent en matèria de seguretat i salut laboral.

ENDESA ha realitzat les inspeccions i manteniment de les canonades de refrigeració de la Central Tèrmica des Murterar que recorren per dins del Parc. L'empresa MONCOBRA ha efectuat les revisions i manteniment dels transformadors. L'empresa SEGUR-MAP ha fet el manteniment del sistema d'alarma del laboratori. L'empresa INTERSERVE s'ha fet càrrec de la neteja dels vidres del Centre d'Informació. L'empresa VISMEL ha dut el subministres i manteniment de la màquina de begudes calentes i la d'aigua. L'empresa TEMEL s'ha fet càrrec del servei de manteniment de la fotocopiadora/impressora/escàner.

3.7. Àrea de vigilància

Incendi de l'11 de febrer 2016 que va afectar la zona d'Es Forcadet.

L'equip de vigilància ha estat compost únicament per l'agent de medi ambient (AMA) destinat al Parc a temps parcial amb el recolzament, els caps de setmana i gran part dels dies de festa, d'un AMA assignat damunt quadrant per a s'Albufera i s'Albufereta , i la presència d'un agent de medi ambient de la comarca parcial i puntualment el darrer trimestre del any per a cobrir les vacances i compensacions dels horaris especials de l'agent assignat al parc. Entre el gener i l'agost s'ha comptat amb un zelador el qual ha realitzat un horari reduït de 5 h./dia de feina. L'oficial agrícola-ramader del Parc ha col·laborat amb el servei de vigilància en la mesura que l'hi ha permès la seva tasca.

Igualment que els darrers anys, enguany no s'ha contractat cap vigilant de reforç estival, la qual cosa ha dificultat enormement els controls de les activitats realitzades pels visitants de la platja i àrea dunar des Comú de Muro durant els mesos estivals.

Caça

S'han fet diversos serveis de vigilància a la perifèria del parc coincidint amb dies hàbils de caça, especialment a les zones del camí de Sa Figureta – síquia des Polls. S'ha fet un seguiment per part de un agent de la comarca de la competició de caça de gran Mostra (sense Mort) autoritzada per el CIM i organitzada per la societat de caçadors de Muro, duta a terme a Son Bosc.

Pesca

Pesca furtiva de carpes

S'han realitzat 84 intervencions per pesca algunes dins al parc i altres dins la zona ZEPA. A rel de la troballa de "Black-Bass" al parc i davant el risc d'introducció de noves espècies invasores primer es va començar a advertir i després a denunciar per la pesca d'espècies al·lòctones alliberades il·legal o accidentalment, ambdues prohibides. I per la pesca d'espècies invasores (a partir de la publicació de la sentència que declara la carpa invasora a juny de 2016).

La conseqüència de les actuacions ha suposat una forta baixada de la presència de pescadors de carpa i sobre tot un descens de la brutícia acumulada a les zones més habituals de presència de pescadors de carpa.

Així i tot es troba a faltar una constància en les actuacions durant els caps de setmana i festius.

S'han dut a terme conjuntament amb el Zelador varis serveis nocturns de vigilància, amb la intercepció i denuncia de dos pescadors furtius pescant a l'interior del parc.

Enguany s'han redactat 25 denúncies per pesca furtiva de carpes dins del parc o per pesca d'invasores a la zona ZEPA,. Al manco en 8 ocasions més no s'ha pogut denunciar als infractors perquè han estat sorpresos per part del personal laboral sense capacitat de denúncia.

S'ha hagut de requerir la presència de la Guardia Civil en una ocasió degut a problemes de seguretat amb pescadors (negatives a identificar-se) un d'ells va acabar detingut i es va constatar que tenia antecedents per robatori amb violència.

D'ençà l'avaluació de riscos laborals de la CAIB hi ha hagut menys serveis de pesca ja que dita avaluació recomana per seguretat que no el faci una persona sola i el zelador va estar de baixa per malaltia des d'agost fins a final d'any. A febrer de 2017 el zelador va acabar la seva relació laboral amb la CAIB.

Servei de vigilància nocturna de pesca

S'han retirat llences en 4 ocasions al torrent de sant Miquel.

Els llocs habituals de pesca furtiva són: Son Carbonell, canal del Sol, torrents de Muro i S. Miquel, canal d'en Molines, Sa Siurana, Amarador, canal Loco i canal d'en Palet. També s'ha detectat presència de pescadors al canal d'en Moix, al camí d'en Pep.

S'han detectat 11 punts d'abocaments de residus provinents de la pesca dins el parc i dins la ZEPA.

S'ha detectat la presència de "Black Bass" al torrent de Sant Miquel, ben segur originada per alliberaments il·legals realitzats per pescadors fluvials habituals a la zona.

S'ha sol·licitat la prohibició de la pesca fluvial no tradicional a tota la zona ZEPA.

Pesca a s'Oberta

Igual que en anys anteriors, els mesos de més incidència han estat els d'estiu. Molts de turistes pesquen en aquesta zona. Tots ells manifesten que desconeixen els límits del parc natural i deixen de pescar sense problemes en ser avisats.

Morenells

Cap troballa

Abocaments

S'han detectat 15 abocaments.

Dos d'aigües fecals, un provinent de clavegueram al canal d'Estella, un d'aigües fecals provinent de les canonades que van a la depuradora que ha afectat a 25Ha de Parc i a la ZEPA a la zona de Son Bosc. A part dels constants abocaments a les Salinetes durant l'estiu i primavera.

S'ha detectat una avaria a la canonada d'expulsió d'aigua refrigerant del Murterar, que abocava gran quantitat de aigua salada que arribava a la zona del Cibollar. Endesa ha realitzat obres per a reparar-la.

Residus

Continuen essent habituals els abocaments d'enderrocs i residus urbans al parc i a la seva perifèria, especialment a les zones on es pot accedir amb vehicles privats. Són llocs habituals d'abocaments: el camí d'es Forcadet, camí de Son Serra, Amarador, Son Carbonell i torrents de Muro i Sant Miquel.

Abocament d'aigües residuals a Son Bosc (Agost, 2016)

Abocament de salmorra d'Es Murterar que va afectar al Cibollar

Incendis

Hi ha hagut tres incendis que han afectat al Parc Natural, un al Comú per llamp i dos intencionats, un d'ells iniciat a dins el parc sense motivació agrícola.

Ús Públic

Continua essent l'apartat amb més incidències degut al gran nombre d'usuaris del parc.

S'ha convidat a sortir a 384 corredors per realitzar activitats esportives no permeses al parc. Un total de 3.328 persones han estat convidades a sortir del parc per estar a l'interior fora de horari de visita i no tenir l'autorització especial per a visita de tipus naturalístic. S'ha detectat una persona fent volar un "Dron" sense autorització i se l'ha instat a desistir de fer-ho.

Els corredors, un dels principals problemes a l'hora de regular l'ús públic del parc

Espècies Protegides:

S'ha denunciat a dues persones per fer motocròs a la zona ZEPA de son Bosc en època de cria d'abellerol. S'ha participat i col·laborat amb la empresa responsable de l'elaboració del pla de conservació de l'espínós. Hi ha hagut un episodi de botulisme a la zona de l'EDAR de platja de Muro, s'ha col·laborat amb el COFIB en la retirada d'animals morts. S'han enviat tres animals ferits al COFIB: 1 agró blanc, una arpella i un agró gris.

Comú de Muro

Circulació de vianants per zona dunar protegida: es continuen detectant vianants circulant per la zona dunar a pesar del tancament. Aquest tancament es troba en males condicions en diversos punts, ja que tot i les constants reparacions, molts usuaris el rompen per poder passar. Cans amollats: la zona del Comú, principalment al Comú d'Abaix, és emprada pels veïnats de la zona com a lloc on dur els cans a passejar.

Sa Roca

Els caps de setmana, des de finals del mes de març fins a l'arribada dels mesos d'estiu, es produeixen molts d'incompliments de les normes del parc a la zona de sa Roca i camí d'entrada al parc, principalment per la utilització d'aquesta zona com a àrea de jocs, pícnic, renous que molesten a altres visitants, presència d'animals domèstics, etc. S'ha produït un robatori a la màquina de begudes, s'ha detectat i identificat un sospitós i s'ha passat informació a la Guàrdia Civil.

S'ha dotat de presència nocturna al parc a partir del mes d'abril passant a residir a la casa del parc un agent de medi ambient i la seva família. IBANAT ha executat obres bàsiques pel condicionament mínim de la vivenda.

Resta del Parc

És habitual trobar esportistes en qualsevol camí del parc, especialment a partir del mes de març i en qualsevol hora els mesos d'estiu, el que provoca les queixes de la resta de visitants i molèsties a la fauna. És molt habitual trobar ciclistes dels pobles veïnats que utilitzen el parc com a zona d'esports a qualsevol hora del dia o a altes hores del vespre. Els camins més utilitzats han estat el camí d'es Senyals i el camí d'en Mig.

La navegació esporàdica per dins del parc es produeix els mesos d'estiu pel Gran Canal des de s'Oberta per part de piragües i al Cibollar per part de velomars que arriben des de l'Estany d'en Mama.

Altres

També s'han detectat, en moltes d'ocasions, vols d'avionetes per davall de l'altura permesa. S'haurien de donar les passes necessàries per a reflectir dites prohibicions de sobrevolar els espais naturals protegits a la cartografia aeronàutica, tal i com s'està fent als parcs de Cabrera i Dragonera.

3.8. Àrea d'administració

A més de la tasca quotidiana (anual) en l'àrea de direcció, enguany els principals esforços s'han dedicat als següents temes:

Consolidar la proposta d'Acord de Custòdia del Territori a signar entre Endesa, el GOB i el Govern. Finalment l'ACT es va signar dia 19 de setembre. L'acte es va realitzar a la seu d'Endesa a palma, i va comptar amb la presència del Conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, així com el Director i varis representants tant d'Endesa com d'Endesa Distribución Eléctrica, representants del GOB i de s'Albufera.

Reunions amb gestors d'altres ENP (Llevant i Son Real) per fixar uns protocols a seguir en la transhumància i en els moviments i gestió del bestiar boví que es desplaça pels diferents espais.

Reunions amb la Cap de servei de Planificació per tractar sobre la futura ampliació del PN de s'Albufera i la zona Ramsar, així com sobre la normativa associada, preferentment de l'àrea d'UP. També per a establir prioritats de gestió (hàbitats i espècies de conservació preferent).

Reunions amb Recursos Hídrics sobre diferents temes que afecten al Parc (depuradores, canonades de fecals, filtre verd, sensors inalàmbrics, etc.).

Participació a diferents projectes per presentar als fons europeus Life (un per a passeriformes palustres i altre per a la rosseta, que finalment no varen ser aprovats per la Comissió).

Reunions amb el COFIB per coordinar les tasques d'eliminació de carpes i tortugues exòtiques (aquestes darreres amb la col·laboració, també, del grup d'ecologia aplicada de la UIB).

Reunions amb tècnics municipals de Muro i Sa Pobla per a col·laborar en neteges de residus realitzades just a fora dels límits del Parc, als torrents dins sa Marjal.

Reunions amb el servei de Protecció d'Espècies per tractar la situació de la rosseta, i també de l'espínós.

Reunions a l'Ajuntament de Muro sobre la darrera proposta de carril-bici, que afecta al Parc.

Personal

S'han realitzat les actuacions programades relatives a la vigilància de la salut del Personal.

Biel Perelló i Alexandre Forteza han disposat de crèdit horari per a tasques sindicals a l'IBANAT, participant periòdicament a les reunions convocades dins els diferents òrgans representatius i informatius de l'empresa.

El servei de prevenció i vigilància de la salut de l'IBANAT ha mantingut algunes restriccions durant la jornada laboral a Biel Perelló per motius de salut.

El personal assisteix a diferents cursos de formació: d'habilitats docents, d'alemany, anglès,...

L'equip d'informadors, realitza diversos serveis externs a Son Real, al Parc natural de Llevant i a Ca s'Amitger.

Formació

Sota el marc dels convenis establerts entre IBANAT i els centres de formació per a pràctiques a empreses (FCT) enguany han participat al programa: Ivan Marín Lara i Milan Alcántara Gutiérrez, del CIFP Joan Taix de Sa Pobla.

S'han mantingut les tutories, reunions informatives i de seguiment amb els alumnes i també d'avaluació amb els tutors dels respectius centres durant la realització de les pràctiques.

Visites, actes i reunions celebrats a s'Albufera

El 26 de maig es celebra una roda de premsa per informar dels treballs de dragat des Forcadet. Hi assisteixen el Conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, i diferents mitjans de comunicació.

A destacar les visites del 14 d'abril (grup d'experts en turisme ornitològic, dins el Fam Trip Birdwatching Alcúdia) i 2 de maig (grup de Birdquest, probablement la millor empresa de turisme ornitològic), que varen ser guiades pel director del Parc.

Entrevistes i filmacions naturalístiques

Dia 2 de febrer el director és entrevistat per TVE sobre la contaminació hídrica de s'Albufera i els seus efectes sobre les aus aquàtiques. 2 dies després és "El Mundo" qui entrevista al director sobre els mateixos temes. Dia 10 de febrer és entrevistat per TVE sobre l'incendi del dia anterior. Dia 25 de febrer "Diario de Mallorca" l'entrevista sobre l'estat de salut del Parc, i dia 11 de març "Mallorca Zeitung" sobre l'estat hídric del Parc. Dia 12 de maig és Canal 4 qui l'entrevista de nou sobre la situació hídrica de s'Albufera. Finalment, IB3 entrevista al director a acabaments d'estiu sobre la colonització de s'Albufera per part de l'ibis negre.

El mes d'octubre es publica un reportatge a la secció "Entre bastidores" a la revista *Brisas* sobre els treballadors del Parc Natural.

Autoritzacions de fotografia

S'han expedit diferents autoritzacions de fotografia científica al Parc.

Celebració d'Efemèrides

S'han celebrat, com altres anys, les principals efemèrides que afecten el Parc (Dies Mundials o Europeus del Medi Ambient, dels Parcs, de les Aus, de les Zones Humides, etc.). S'han realitzat activitats educatives en aquestes dates (tallers, xerrades, visites guiades, plantacions,...).

Exposicions al Centre d'Informació

Dins el primer trimestre de l'any es pot visitar l'exposició del "*VIII Memorial Climent Picornell*", organitzat per l'AFONIB.

El mes de juny, AFONIB realitza el muntatge de la nova exposició "*S'Albufera de Mallorca. Paisatge i Biodiversitat*" composta de 48 fotografies que mostren part de la gran riquesa que alberga el Parc.

Presentació de l'exposició de l'AFONIB (Juliol 2016).

Altres actuacions

Mensualment, s'ha efectuat el tancament administratiu pel que fa a bases de dades, fulls de càlcul (visitants i meteorologia), autoritzacions de visites, resum mensual d'activitats i incidències i, pel que afecta a personal de l'IBANAT, la documentació relacionada amb els vehicles i maquinària, fulls d'incidències de personal, previsió i gestió de les vacances, control de caixa, gràfiques, etc. També s'han realitzat les actualitzacions anuals dels inventaris l'IBANAT.

S'han realitzat reunions periòdiques de coordinació i planificació entre els diferents equips de feina del parc.

Informàtica, comunicacions i infraestructura administrativa

Al mes d'octubre, operaris de telefònica comencen a passar la fibra òptica entre el Pont dels Anglesos i les cases del Parc, però no queda encara operativa dins enguany.

El manteniment dels equips, accessoris informàtics i científics del Parc (la majoria dins la cessió de la Sra. Pat Bishop dins el conveni del Laboratori Dennis Bishop amb la CMA), consistents en l'actualització de software, antivirus, còpies de seguretat, reparacions i ampliacions, muntatge de SAIs, etc.) les ha dut a terme el tècnic del parc. S'ha donat recolzament i formació informàtiques al personal del parc. Hem comptat amb la col·laboració d'un voluntari (Xisco Lladó) en el manteniment i millora de la xarxa informàtica del parc. L'ample de banda que ens arriba resulta encara del tot insuficient per l'operativitat del Parc.

Col·locació del cable de fibra òptica (octubre 2016)

3.9. Àrea de planificació

Dins el 2016 s'han fet nombrosos informes sobre l'actual situació, a nivell conservacionista, del Parc, i a partir d'aquí s'han realitzat diferents propostes d'actuació. Entre aquestes cal destacar la proposta d'ampliació tant del Parc Natural com de la zona humida protegida per la convenció de Ramsar. En aquesta primera proposta (que es veurà completada a començaments de 2017) ja es contempla la creació d'un Zona Perifèrica de Protecció als voltants del Parc Natural, així com la declaració de Corredors Biològics. També es varen presentar informes amb una proposta de nova normativa d'aplicació pel que fa a la regulació de l'ús públic.

S'han fet reunions amb responsables d'Endesa per a tirar endavant amb un Acord de Custòdia del Territori (ACT) als terrenys que són propietat d'aquesta empresa i que formen part del PN de s'Albufera. Finalment, dia 19 de setembre es va signar aquest ACT per part dels responsables d'Endesa, del Govern i del GOB. A partir d'aquí els esforços s'han centrat en argumentar la necessitat del dragat d'una llacuna de grans dimensions (gairebé 5 hectàrees) dins aquesta finca. Finalment tant Endesa com la Comissió Balear de Medi Ambient varen accedir a que es realitzés aquest dragat (mitjançant el canvi d'una mesura compensatòria que havia d'executar Endesa), que s'ha planificat per a començar-lo a l'estiu de l'any 2017.

S'ha presentat al Fons per al Turisme Sostenible un projecte d'aprofitament de l'aigua provinent de ses fonts Ufanes, valorat en prop de 150.000 euros. Aquest projecte ha estat aprovat, i es preveu que sigui executat entre els anys 2017 i 2018. El projecte contempla, entre altres actuacions, la derivació d'aigua de ses Ufanes que circula pel torrent de Sant Miquel cap al canal de sa Siurana i cap al Forcadet. Aquesta major derivació d'aigua de bona qualitat cap a diferents indrets del Parc ha de resultar molt beneficiosa per a s'Albufera.

S'han realitzat nombroses propostes de tipus hidrològic (un resum de les mateixes es pot veure a la taula del primer punt d'aquesta memòria, taula que va informar favorablement la Junta Rectora del Parc). També s'han fet propostes referents a les espècies invasores i al seu aprofitament (mitjançant autoritzacions concedides pel CIM, que segons el parer dels gestors del parc contravenen la normativa existent).

S'han presentat a La Caixa (convocatòria de subvencions 2016) diferents projectes de millora de s'Albufera, concretament:

- Millora de l'accés als observatoris del Cibollar, mitjançant el canvi de ponts
- Conservació i millora dels ambients dunars i forestals mitjançant la contractació d'una brigada externa composta per treballadors ven risc d'exclusió social *

(*): Projecte aprovat/subvencionat.

3.10. Àrea d'avaluació

Antic banc a la Casa de Ses Punes

S'ha realitzat una avaluació interna del compliment dels documents de Planificació existents.

Pel que fa al Pla o Programa Anual 2016, el grau de compliment dels programes i projectes, en temes percentuals, ha estat d'un **67%**, una xifra que es troba per davall de la mitjana dels darrers anys. Aquesta davallada ha estat atribuïda bàsicament a un preocupant augment de la burocràcia, a les dificultats creixents que existeixen en les contractacions (que no han permès per exemple contractar vigilants estivals, o algunes de les investigacions previstes), i a la manca de personal.

Per àrees, els resultants han estat els següents:

• Àrea de planificació	100 %
• Àrea de gestió per a la conservació	74 %
• Àrea de desenvolupament socio-econòmic	70 %
• Àrea d'ús públic	52 %
• Àrea de participació	80 %
• Àrea d'investigació i seguiment	58 %
• Àrea d'avaluació	100 %
• Àrea de vigilància	25 %
• Àrea de manteniment	75 %
• Àrea d'administració	100 %